

Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen (par M. Mars Di Bartolomeo), M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Djuna Bernard), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par Mme Stéphanie Empain), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenues : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Dann ass et esou decidéiert.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 8044. Den Text steet am Document parlementaire 8044<sup>2</sup>.

### **Vote sur l'ensemble du projet de loi 8044 et dispense du second vote constitutionnel**

D'Ofstëmmen fänkt un. Mir maachen elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dëse Projet de loi ass och mat 58 Jo-Stëmmen an 2 Abstentionen ugehall.

Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles, Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par M. Laurent Mosar), MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Claude Wiseler et Michel Wolter ;

MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi (par M. Claude Lamberty), Fernand Etgen, Gusti Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen (par Mme Simone Asselborn-Bintz), M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par Mme Djuna Bernard), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par Mme Stéphanie Empain), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Se sont abstenues : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

Freet d'Chamber och hei d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

## **6. Nomination du commissaire aux comptes de la Société nationale de crédit et d'investissement (SNCI)**

Mir ernennen elo ee Commissaire aux comptes vun der SNCI, esou wéi dat am Artikel 17 vum Gesetz vum

2. August 1977 iwwert d'Schafe vun enger Société nationale de crédit et d'investissement an an den Artikelen 143 bis 156 vum Chambersreglement virgesinn ass.

D'Kandidatelëscht ass un all d'Deputéiert verdeelt ginn a läit Iech och vir. Laut Artikel 151 vum Chambersreglement gëtt de Commissaire aux comptes fir dräi Joer ernannt a seng Nominatioun kann och erneiert ginn. Den Artikel 149 vum Reglement gesäit vir, datt dës Nominatioun duerch eng absolut Majoritéit erfollegt. Déi ongëlteg oder déi blank Ziedelen zielen net.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert dem Här Yves Thorn seng Kandidatur.

Deelt wannechgelift d'Stëmmziedelen aus!

### **Vote secret sur la candidature unique**

Ech maachen den Appel nominal, fir d'Stëmmziedelen anzesammelen.

(Appel nominal)

D'Sëtzung ass kuerz ënnerbrach.

(La séance publique est suspendue à 15.26 heures.)

\* \* \*

(La séance publique est reprise à 15.29 heures.)

D'Sëtzung geet erëm weider.

D'Stëmmziedele si follgendermoossen opgedeelt:

Total vun de Stëmmziedelen: 54.

Ongëlteg Stëmmziedelen: keen.

Blank Stëmmziedelen: keen.

Gëlteg Stëmmziedelen: 54.

Absolut Majoritéit: 28.

D'Resultat fir den Här Yves Thorn: 53 Jo-Stëmmen, keng Nee-Stëmm an 1 Enthaltung.

(M. Yves Thorn a obtenu la majorité absolue et est nommé commissaire aux comptes pour la SNCI.)

## **7. 7986 – Projet de loi portant modification de :**

**1<sup>o</sup> la loi modifiée du 4 juillet 2008 sur la jeunesse ;**

**2<sup>o</sup> la loi modifiée du 17 décembre 2021 concernant le budget des recettes et des dépenses de l'État pour l'exercice 2022**

Mir kommen elo zum Projet de loi 7986 iwwert déi gratis Hausaufgabenhëllef an de Maison-relaisen. D'Riedezäit ass nom Basismodell festgeluecht. An d'Wuert huet elo de Rapporteur vun dësem Projet de loi, den honorabelen Här Gilles Baum. Här Baum, Dir hutt d'Wuert.

### **Rapport de la Commission de l'Éducation nationale, de l'Enfance, de la Jeunesse, de l'Enseignement supérieur et de la Recherche**

**M. Gilles Baum** (DP), rapporteur | Kollegeinnen a Kollegen, eng kleng Rektifikatioun. Et geet net ëm d'Hausaufgaben, mee et geet ëm d'Kannerbetreuung an d'Mëttegiesse während de Schoulwochen an natierlech och während de Schoulvakanten.

Kollegeinnen a Kollegen, Kanner si virwëtzeg. Kanner léiere gär. Kanner léiere séier. An dofir ass en Ëmfeld, dat hinne vu Klengem u villfälteg Erfarungen erméiglecht a se stimuléiert, gutt fir hir Entwécklung. Eng pedagogesch Betreuung, déi hiert Potenzial fërdert, ass an dësem Alter, wou d'Kanner nach alles mat enormer Liichtegkeet ophuelen, immens wäertvoll. Schonn éier déi Kleng an d'Schoul ginn, ass et

wichtig, hir Talenter, hir Interessien an hir Kompetenzen ze fërderen, fir hinnen déi beschte Startchancen an déi beschte Bildungschancen am Liewen ze garantéieren.

Als Politik ass et eis Pflicht, derfir ze suergen, dass all Kand Zougang zu enger héichwäerteger nonformaler Bildungsoffer huet. Besonnesch fir Kanner aus sozial méi schwache Familljen ass et wichtig, dass mer Plaze schafen, wou se sech wuelfillen, wou se gutt encadréiert ginn, wou se sech gutt kënnen entwéckelen a wou se no hirem eegene Rhythmus kënnen léieren.

Déi villfälteg Erfarungen a Léierméiglechkeeten an de Bildungs- a Betreuungsstrukture fërderen nämlech net just déi kognitiv Entwécklung, mee och déi sozial Integratioun vun de Kanner a si leeën domat de Grondstee fir hir spéider schoulesch Reussite an natierlech och fir hiert Wuelbefannen.

Schonn 2009 hate mer mat der Aféierung vum Chèque-service accueil d'Jalone geluecht fir eng méi gerecht a sozial Bildungspolitik. Besonnesch während der leschter Legislaturperiod stoung d'Erzéiung vun de jonke Kanner am Zentrum vu méi wéi enger bildungspolitescher Debatt. 2016 an 2017 goufen zwee wichtig Gesetzer an der Chamber ugehall, déi d'Qualitéit vun der nonformaler Bildung hei zu Lëtzebuerg daitlech verbessert hunn.

2016 hu mir pedagogesch Qualitéitskrittäre festgeluecht, déi all d'Bildungs- a Betreuungsstrukturen an och d'Dageseltere mussen respektéieren, déi dem System vum Chèque-service accueil ugeschloss sinn. 2017 hu mer dunn an de Crèchen déi méisproocheg Erzéiung vun de Kanner vun engem bis véier Joer agefouert an d'Betreiung fir dës Altersgruppen och gratis gemaach.

De virleiende Gesetzesprojet schreift sech an d'Kontinuitéit vun dëse Beméiungen an. An Zukunft sollen net nëmme just d'Crèche fir Kanner tëschent engem a véier Joer gratis sinn, mee och d'Bildungs- an d'Betreuungsstrukture fir Kanner bis zwoelf Joer, also fir d'Kanner am sechste Schouljoer nach mat. D'Zil heivunner ass et, genee wéi beim Gesetz vun 2017, dass all Kand Zougang huet zu enger pedagogescher Betreuung an dat onofhängeg vum Revenu vu sengen Elteren. Mam virleienden Text gëtt d'Gratuitéit vun der nonformaler Bildung also vun de ganz klengen Kanner op d'Schüler an der Grondschoul erweidert.

Wat d'Ëmsetzung vun der gratis Betreuung betrëfft, sou ënnerscheet dëse Projet de loi zwëschen zwee Fäll: Während de Schoulwoche gëtt d'Betreiung an de konventionéierte Maison-relaisen, awer och an de Schoulfoyeren a bei den Dageseltere fir all Kand gratis an dat vu méindes bis freides vu moies 7.00 Auer bis owes 19.00 Auer. An hei sinn och déi fënnf Mëttegiesse pro Woch fir all Kand gratis mat dran.

An de Schoulvakante gëtt weiderhin no dem besteeënde System vum Chèque-service accueil ofgerechent. Hei ass awer wichtig ze soen, dass de Forfait vun 100 Euro, dee bis elo gëllt, ewechfällt. An hei ass och nach eng Nuance dran: Nämlech déi Familien, déi e Revenu hunn, deen ënner zweemol dem soziale Mindestloun läit, fir deenen hir Kanner ass och an de Schoulvakanten d'Mëttegiesse gratis.

Mat der Staffellung vun den Aidë während de Schoulvakanten, ënnersträiche mir nach eng Kéier de soziale Charakter vun dësem Projet de loi. Wat d'Eltere méi verdéngen, wat hir Participatioun an de Käschte vun der Betreuung a fir d'Mëttegiessen an de Schoulvakanten natierlech och méi héich läit. Soumat schafe mer e méi gerechte Facturationssystem an ënnerstëtzen hei besonnesch nach eng Kéier déi Familien, déi et am meeschten néideg hunn.

Mat dëser Reform schafe mer nieft de gratis Schoulbicher an dem gratis Museksunterricht eng weider Dëngschtleeschung, déi direkt bei de Kanner a bei hiren Elteren ukënnt an déi d'Elteren och nach eng Kéier weesentlech finanziell entlaascht.

Erlaabt mer, dass ech Iech hei zwee Rechebeispiller ginn: Den Ament bezilt e Stot, deen tëschent 1,5-mol an 2-mol de Mindestloun zur Verfügung huet, ronn 530 Euro d'Joer fir d'Betreiung an d'Mëttegiessen an enger Maison relais – fir ee Kand wuelverstanen! – an dat opgedeelt op 250 Euro fir déi 36 Schoulwochen an 280 Euro fir déi 10 Woche Schoulvakanz. No der Reform allerdéngs wäerten d'Käschte fir esou e Stot sech nëmmen nach op 225 Euro pro Joer belafen. Dat entsprécht also engem Erspuernis vun 305 Euro d'Joer pro Kand.

Och fir Familien, déi e bësse méi verdéngen, wäert et am Portmonni wierklech eng Entlaaschtung ginn. E Stot, deen tëschent 3-mol an 3,5-mol de Mindestloun verdéngt, bezilt den Ament ronn 2.540 Euro fir eng ganzjäreg Betreuungsoffer fir ee Kand. Mat den neie Mesurë fällt dës Montant allerdéngs op 1.120 Euro erof.

Obschonn esou e Stot no der neier Berechnung während de Schoulvakanze minimal, minimal méi misst bezuelen, kënnen d'Elteren awer, wann ee cumuléiert, iwwert dat ganz Joer kuckt, iwwert d'Schoulwoche kuckt, vun der Gratuitéit profitéieren, an doduerch spuert esou eng Famill 1.420 Euro pro Joer a pro Kand.

An ech widerhuelen et nach eemol: Während de Schoulwoche sinn d'Essen an d'Betreiung fir alleguer d'Kanner gratis. Nëmme während de Schoulvakazen ass d'Gratuitéit vum Mëttegiessie begrenzt op Stéit, déi manner wéi zweemol de Mindestloun zu hirer Verfügung hunn.

D'Gratuitéit vun der Kannererzéiung ass net nëmme kohärent mat de Missiounen vun eiser aktueller Bildungspolitik, déi an éischter Linn versicht, fir all Kand déi beschten Erfollegschancen ze bidden, mee si schafft och e Parallelismus zu der Gratuitéit an de Grondschoulen an am Lycée.

Ausserdeem erlaabt eis dës Gesetz, de Stellewäert vun der nonformaler Bildungsoffer nach eemol ze stäerken, an et verankert soumat d'Iddi vun enger ganzheetlecher Schoul- a Betreuungsoffer.

De Käschtepunkt fir de Staat beleef sech bei dësem Projet de loi op ronn 22 Milliounen Euro.

Kolleeginnen a Kolleegen, fir weider Detailer awer och fir d'Avisen, verweisen ech op de schréftleche Rapport an ech ginn heimat den Accord vun der Demokratescher Partei zum virleiende Projet de loi an ech géif Iech Merci soe fir d'Nolauschteren.

**Plusieurs voix** | Très bien!

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci dem Här Rapporteur Gilles Baum.

An als éischte Riedner ass déi honorabel Madamm Martine Hansen agedroen. Madamm Hansen, Dir hutt d'Wuert.

**Discussion générale**

**Mme Martine Hansen** (CSV) | Merci, Här President. An och merci dem Rapporteur, dem Här Gilles Baum, fir säin ausféierleche Rapport.

Annoncéiert hat de Premier eng sozial Mesure, eng eenheetlech Mesure, wat d'Essen an der Kantine ugeet an der Grondschoul an am Lycée. An erauskom ass, zumindest deelweis, eng Mesure ouni iergendeng sozial Selektivitéit, eng Mesure ouni Linn, wat d'Essen ugeet an der Grondschoul an am

Lycée, an e Gesetz, wat Famillje benodeelegt, déi net kënnen oder net wëllen hir Kanner ganzdaags a Betreuungsstrukture ginn.

Dir Dammen an Dir Hären, dat war de Resümee. An och dës Projet de loi, dee beleet awer erëm eng Kéier, datt vill Saachen annoncéiert ginn, ouni datt se iwwerhaapt duerchduecht ginn.

Ech erënneren hei just eng Kéier un den – ech weess net méi genau wéi e geheescht huet –, „Bummel-Gratis-Club-Bus“ oder esou eppes Änlech, dee war och annoncéiert ginn am Budget an duerno hunn ech näischt méi héieren. Dat war virun e puer Joer. Et ass awer vläicht gradso gutt, datt ech näischt méi héieren hunn.

Elo awer e bësse méi am Detail: De Premier hat annoncéiert, datt an Zukunft Famillje mat klengem a mëttlerem Akommes solle kënnen gratis an der Grondschoul an am Lycée iessen. Wat ass erauskom? Wat de Lycée betrëfft, bis elo nach näischt. Fest steet awer, datt am Lycée vill manner Kanner wäerte vun de Mesurë profitéiere kënnen, well do déi sozial Selektivitéit ganz anescht definéiert ass.

Fir d'Kanner aus der Grondschoul kann, nieft der gratis Kannerbetreiung vu 7.00 bis 19.00 Auer, jidderee während der Schoulzäit d'Esse gratis kréien, onofhängeg vum Verdéngscht vun den Elteren.

A mir soe Jo. Jo, mir müssen d'Leit ënnerstëtzen an dat virun allem an dësen Zäiten. an dat bis wäit an d'Mëttelschicht eran. Mee ech froen Iech awer: Muss wierklech een, deen zum Beispill 10.000 Euro oder och nach méi verdéngt, d'Schouliessen nach gratis kréie fir d'Kanner? Mussen d'Kanner vun, ech soen emol, engem Bankdirekter – gëtt ëmmer genannt –, vun den Deputéierten, vun engem Minister wierklech d'Kannerbetreiung an d'Esse gratis kréien?

An eisen Aen: Nee! Géifen nämlech d'Sue sozial gestaffelt ginn, da wär mam selwechte Budget zum Beispill eng änlech Handhabung vum Gratisiessen am Lycée wéi an der Grondschoul méiglech. Da wär zumindest eng Linn do erkennbar. Well een, dee sech d'Essen an der Grondschoul net ka leeschte fir seng Kanner, dee ka sech dat och net leeschten am Lycée.

An da kommen ech bei den zweete Punkt. D'Regierung seet, datt d'Zil vun dësem Projet de loi wär, fir d'Offer vun der nonformaler Bildung méi attraktiv ze maachen. An dat geschitt och tatsächlech heimadder, mee all déi aner Familljen, Elteren, Monoparentallen, déi net kënnen oder wëlle vun dëser Offer profitéieren, déi hate Pech.

An dës Decisioun huet dës Regierung bewosst geholl a wäert dës Majoritéit och bewosst mat ënnerstëtzen, well et ka kee soen, datt en net op d'Problemer higewise ginn ass. Ech erënneren un d'Petitioun, déi een Debat hei hat, wou Leit erkläert hunn, datt se géifen op Schichte schaffen, datt se guer net kéinten heivunner profitéieren, an datt déi absolut keng Hëllef kréichen.

Ech erënneren un den Avis vun der Chambre des Salariés, déi seet, alleguer déi Postes de travail atypiques an der Pflieg, am Gesondheetswiesen, déi mer jo awer onbedéngt brauchen, am Commerce, bei de Botzfirmen, déi net zu de ganz normalen Aarbechtszäite schaffen, déi kënnen net vun dëser Mesure profitéieren an déi kréie keng Hëllef, Ënnerstëtzung. Et sinn awer ganz dacks déi, déi se finanziell bräichten. Dës Mesurë passen op normal Büroazäiten.

An dann erënneren ech un den Avis vun der Chambre des Fonctionnaires, déi seet: D'Regierung ergräift lafend Mesurë fir Leit, déi hir Kanner an d'Betreiungsstrukture ginn, ouni iergendepes ze maache fir déi Elteren, déi bewosst doheem bleiwen, fir hir Kanner

ze erzéien, oder eebe mat der Bomi, mam Bopi oder mam Noper schaffen, fir datt se dat kënnen doheem maachen. Si soen – oder mir soen –: Dann ass de Libre choix, fir dee mer awer stinn, esou net méiglech.

An da war et d'Chambre de Commerce, déi drop hiweist, datt et och keng Gläichbehandlung gëtt, wann net all Kand vun enger Plaz an enger Betreuungsstruktur ka profitéieren, well plazeweis Mangel an de Betreuungsstrukturen ass.

Dat heescht, dës dräi Kategorië vu Leit, Familljen, Eltere gi benodelegt. Si ginn och bewosst benodelegt an dat geet an eisen Aen net.

A genau aus dëse Grënn wäerte mer dës Gesetz net stëmmen, wéinst dem Mangel u sozialer Selektivitéit, wéinst dem Ënnerstëtzen, bewossten Ënnerstëtze just vun engem Modell vu Famill an déi aner gi bewosst ignoréiert.

An ech wäert dräi Motiounen nach deposéieren. Eng éischt, wou mer d'Regierung opfuere, Mesuren ze definéieren, fir och déi Leit ze ënnerstëtzen, déi net kënnen oder net wëllen hir Kanner de ganzen Dag a Betreuungsstrukture ginn.

Eng zweet, well mer wëssen, datt d'Gemege gefuerdert sinn, fir hei genuch Plazen ze schafen. Mir wëssen awer och, datt d'Schafe vu Plazen deier ass, an datt de Montant, de maximale Montant, ech mengen, vun 2000 un – zwanzeg Joer laang – net méi adaptéiert ginn ass. Dat heescht, wou mer d'Regierung froen, fir de maximale Montant, dee fir d'Berechnung vun der Bähëllef a Betracht gezu gëtt, un d'Realitéit vun de Präisser unzepassen.

An eng drëtt: De Staat seet, d'Esse wär gratis. De maximalen Montant, deen zum Beispill Privatcrèche awer dofir kréien, ass 4,50 Euro. Wa mer gläichzäiteg gäre wëlle regional Produkter fërden, Bioprodukter fërden, da geet dat net mat 4,50 Euro. Ech hu mat ville private Crèche geschwat, déi maache ganz einfach Defizit. Dat heescht, mir froen och, fir dee maximale Montant ze erhéien.

Ech soen Iech Merci.

**Motion 1**

*La Chambre des Députés,*

– constatant que le concept de la gratuité de l'accueil et de la gratuité des cinq repas par semaine au sein de l'enseignement fondamental pour tous les enfants scolarisés pendant l'année scolaire hors vacances et congés scolaires – ainsi que la gratuité des cinq repas par semaine pour les enfants issus de ménages à faible revenu également en période de congés et de vacances scolaires – dans les structures faisant partie du système « Chèque-service accueil » (CSA) ne vise que les parents profitant ou voulant profiter de l'offre desdites structures ;

– considérant que, d'après l'avis du Syvicol du 30 mai 2022 y afférent, l'introduction de la gratuité de l'accueil, ainsi que l'introduction de la gratuité des repas principaux, interviennent à un moment où plusieurs communes ont déjà atteint les limites des places disponibles dans leurs structures d'accueil avec comme conséquence que des parents voulant profiter de cette nouvelle offre se verront refuser leur demande le cas échéant ;

– considérant qu'il existe bon nombre de parents qui de par leur activité professionnelle, et des horaires de travail irréguliers voire atypiques qui en découlent, n'ont pas la possibilité de faire appel aux services proposés par les structures d'accueil du système CSA ;

– considérant qu'il existe bon nombre de parents qui – de leur propre choix – s'occupent eux-mêmes de leurs enfants en dehors des horaires de classe et qui, par conséquent, ne font pas appel à l'offre des structures d'accueil du système CSA ;



– *regrettant que les groupes de parents précités sont négligés par les divers dispositifs de soutien étatiques en matière d'éducation non formelle,*

*invite le Gouvernement*

– *à élaborer une ou plusieurs mesures servant à soutenir financièrement les groupes de parents ne pouvant ou ne voulant pas profiter de la nouvelle offre en matière d'éducation non formelle.*

(s.) Martine Hansen, Diane Adehm, Paul Galles, Max Hengel, Octavie Modert.

## Motion 2

*La Chambre des Députés,*

– *considérant que, d'après l'avis du Syvicol du 30 mai 2022 y afférent, l'introduction de la gratuité de l'accueil ainsi que l'introduction de la gratuité des repas principaux au sein de l'enseignement fondamental interviennent à un moment où plusieurs communes ont déjà atteint les limites des places disponibles dans leurs structures d'accueil ;*

– *estimant que, d'après le Syvicol, l'introduction de la gratuité de l'accueil ainsi que l'introduction de la gratuité des repas principaux augmentent l'attractivité de l'offre et engendreront ainsi très probablement une hausse de la demande ;*

– *constatant que le plafond du soutien financier étatique par chaise, actuellement fixé à 10.000 euros, n'a pas été adapté depuis environ 20 ans ;*

– *considérant que, compte tenu de l'évolution de l'indice des prix de la construction entre 2000 et 2021, la valeur actuelle du plafonnement devrait être chiffrée à au moins 17.000 euros par chaise,*

*invite le Gouvernement*

– *à adapter le plafond du soutien financier étatique par chaise à l'évolution de l'indice des prix de la construction.*

(s.) Martine Hansen, Diane Adehm, Paul Galles, Max Hengel, Octavie Modert.

## Motion 3

*La Chambre des Députés,*

– *considérant que le Gouvernement a décidé d'introduire au sein de l'enseignement fondamental non seulement la gratuité de l'accueil, mais aussi la gratuité des cinq repas principaux pour tous les enfants scolarisés pendant l'année scolaire hors vacances et congés scolaires dans les structures faisant partie du système « Chèque-service accueil » (CSA) – ainsi que la gratuité des cinq repas par semaine également en période de congés et de vacances scolaires pour les enfants issus de ménages à faible revenu ;*

– *considérant que la flambée des prix des produits énergétiques se répercute également sur les prix des matières premières voire des denrées alimentaires ;*

– *considérant la volonté de l'État de promouvoir les produits régionaux et/ou biologiques,*

*invite le Gouvernement*

– *à adapter les barèmes prévus pour la gratuité des repas au titre du système « Chèque-service accueil » (CSA) afin de tenir compte de la récente flambée des prix des matières premières.*

(s.) Martine Hansen, Diane Adehm, Paul Galles, Max Hengel, Octavie Modert.

**Plusieurs voix** | Très bien!

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Madamm Hansen. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Simone Asselborn-Bintz. Madamm Asselborn-Bintz, Dir hutt d'Wuert.

**Mme Simone Asselborn-Bintz** (LSAP) | Här Präsident, Kolleginnen a Kollegeen, ech wëll och als

Éischt dem Rapporteur Gilles Baum Merci soe fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport.

Déi nonformal Bildung ass e Pilier vun eisem nationalen Educationssystem. Nieft der Famill an der Schoul spillen also d'Maison-relaisen oder d'SEAen (ndlr: Service d'éducation et d'accueil), wéi dat haut ass, eng zentral Roll fir d'Entwécklung an d'Liewensqualität vu ville Kanner. An der Kandheet gi jo dacks d'Weihe gestallt fir de weidere Verlaf vun engem Jonke sengem Liewen: schoulesch Reussitten, sozial Kompetenzen, Entwécklung vun der Perséinlechkeet, Entdecke vun Interessien a villes méi.

An deem Sënn huet e staarke Staat den Optrag, duerch e gudden Encadrement vu Kanner ausserhalb vun der Schoul, fir méi Chancéglichkeet ze suergen, a fir all Kanner, déi et brauchen, eng qualitativ héichwäerteg Betreieung ze assureieren.

Ech wëll gär hei nach eemol betounen, datt et sech effektiv ëm e Choix handelt, deem all Famill huele kann. Et dierf een awer virun allem net vergiessen, dass déi ausserschoulesch Betreieung fir vill Leit essentiel ass, fir Famill a Beruff matenee verbannen ze kënnen. Besonnesch Fraen, déi sech trotz allem haut nach ëmmer méi heefeg ëm d'Kanner këmmen an awer och alengerzéiend Mammen oder Pappe sinn all op d'Ganzdaagsbetreieung ugewisen.

Op där anerer Säit fannen ech et immens wichteg, an dat hunn ech, mengen ech, och schonn op dëser Plaz gesot, dass d'Elteren, wa se da fräi sinn an zum Beispill während hirem Congé légal oder soss hirer fräier Zäit, sech och ëm hir Kanner këmmen a se doheem halen, fir dass d'Kanner och dës wäertvoll Zäit kënnen mat hiren Eltere verbréngen. Hei ass et wichteg, sou Reglementatiounen an den eenzelne Strukture virzegegn.

Allgemeng ass et ze begrëssen, dass dëst Gesetz engersäits den Accès op déi nonformal Bildung verbessert. Anerersäits gëtt d'Mëttegiesse während der Schoulwoche fir allegueren d'Schüler bis zwielef Joer gratis.

Als LSAP begrëisse mer, dass all Kand d'Méiglechkeet huet, eng waarm Molrecht ze kréien. En héichwäerteg Mëttegiesse ass fir eis eng wichteg Komponent vun der Ganzdaagsbetreieung an dréit och zum Bien-être vun de Kanner bäi.

Beim Iesse wéi och bei der Betreieung ass d'Qualitéit den A an den O. All Kand dat an engem SEA ageschriwwen ass, huet d'Recht op eng qualitativ héichwäerteg Betreieung. D'Maison-relaise si jo net just do, fir d'Kanner ze versuergen. De Cadre de référence vun 2021 fir déi nonformal Bildung ënnersträicht d'fir siwe Beräicher fir de Kanner hir Experienzen, Léiererfahrungen an Entwécklungen. Dat sinn: Emotiounen a sozial Relatiounen; Wäerter, Participatioun an Demokratie; Sprooch, Kommunikatioun a Medien; Kreativitéit, Konscht an Ästhetik; Beweegung, Kierperbewusstsein a Gesondheet; Wëssenschaft a Technologie, an, als lescht, Transitioun tëschent Famill a Schoul.

Dës Beräicher sollen an enger Betreieungsstruktur d'Kanner fërderen. Wéi mer d'lescht Woch gewuer gi sinn, soll dann am September bei der Rentrée och de Volet vun der Hausaufgabenhëllef an der nonformaler Bildung derbäikommen.

Fir dëst alles ëmzesetzen, brauch ee genuch gutt ausgebildent Personal. D'fir ass et wichteg, dass d'Strukture finanziell vum Staat ënnerstëtzt ginn. Dës Ënnerstëtzung muss éischstens um Niveau vun de Leeschtunge gräifen. Et ass wichteg, dass d'Gemeengen an aner Träger eng Planungssecherheet hunn. En zweete Punkt, wou déi finanziell Participatioun vum Staat gräife muss, ass de Bau an d'Renovatioun vun

de Gebailechkeete vun de Strukturen. Nom ASFT-Gesetz vun 1998 ass jo d'Participatioun op 50 % limitéiert an zousätzlech gesinn d'Konventiounen nach e Plaffong vun 10.000 Euro pro Chaise vir. Dëse Plaffong ass effektiv schonn eng ganz laang Zäit dee selwechten. Mee wuel wëssend, dass awer och déi nei Structures intégrées elo 12.500 Euro kréien.

Mat deem Gesetz gëtt d'Offer vun der Kannerbetreieung also méi attraktiv gemaach. Mir dierfen awer net vergiessen, dass verschidde Gemengen effektiv haut den Demanden net alleguer kënnen gerecht ginn. Fir méi Kanner kënnen eng Plaz unzëbben, gi méi Raimlechkeeten a méi qualifizéiert Personal gebraucht. Doriwwer misst een nodenken, fir d'staatléich Participatioun beim Personal eventuell unzëpassen.

Ech wëll awer betounen, dass mir als LSAP selbstverständlech fir dëse Projet stëmme wäerten, well mer och, wéi ech am Ufank gesot hunn, der Meenung sinn, dass e staarke Staat fir Chancégerechtkeet muss suergen, an dëse Projet ass e Schratt och an déi Richtung.

An ech soen Iech Merci fir d'Nolauschteren.

**Une voix** | Très bien!

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Madamm Simone Asselborn-Bintz. An da wär et elo un der honorabeler Madamm Djuna Bernard. Madamm Bernard, Dir hutt d'Wuert.

**Mme Djuna Bernard** (déi gréng) | Merci, Här Präsident. Haut gëtt e wichtege Punkt aus dem Koalitiounsaccord ëmgesat. Mir stëmme d'gratis Kannerbetreieung an d'Mëttegiesse fir Kanner aus dem Fondamental während der Schoulzäit. Gläichzäitig sinn d'Mëttegiesse an d'Presenz an den SEAE während der Vakanz finanziell gestaffelt.

Mat deem Gesetz maache mer e Meilesteen a Richtung Chancégerechtkeet a schafen den universellen Accès zur nonformaler Bildung. All Kand dierf während senger Schoulwoche gratis an d'Maison-relaise goen. Zousätzlech an an enger logescher Suite gëtt och d'Mëttegiesse fir d'Kanner gratis respektiv an de Vakanze méi erschwénglech.

E Gesetz, wat also d'Famillje finanziell entlaascht an d'Kanner stäerkt. Si gi gestäerkt, well d'Kannerbetreieung méi ass wéi eng Betreieung am Sens strict. D'Qualitéitsuuerderungen an eise Maison-relaisen hu sech enorm verännert an de leschte Joren. D'Pres-tatairë mussen all puer Joer e Bildungsrahmenplan eraginn, ginn drop evaluéiert, mussen verflüchtend Formatioune maachen an hunn natierlech d'Konditioune vun hiren Agerementen ze erfüllen.

Kanner, déi optional an d'Maison-relaise ginn, kréien do d'Méiglechkeet fir spilleresch ze léieren, sech ze beweegen a mateneen ze spillen, se léieren den Émgang mat Wëssenschaften an Technik, mat Musek a Konscht, mat Demokratie an den Émgang ënnerteenen. Déi siwen Handlungsfelder vum Bildungsrahmenplan gi mat geschoultem Personal ëmgesat a sou gëtt de Kanner eng qualitativ héichwäerteg edukativ Offer gebueden, déi de Besoin vun de Kanner gerecht gëtt a complementaire zu der formeller Bildung ass.

Zousätzlech dozou kënn och nach d'Offer vun der Hausaufgabenhëllef, déi wichteg ass, fir de Kanner eng Begleedung bei den Hausaufgaben ze offréieren an esou sécherzestellen, dass déi Kleng sech net nach owes no der Maison relais mussen dohinnerstëtzen an Aufgabe maachen.

**Une voix** | Très bien!

**Mme Djuna Bernard** (déi gréng) | Erlaabt mer awer, hei drop hinzeweisen, dass meng Kollegein, d'Josée

Lorsché, op dëser Plaz schonn ëfters fir en Ofschaffen oder Reduzéiere vun Hausaufgabe plädéiert huet, an dës Positioun ëmsou méi gerechtfertegt ass, wann ee bedenkt, dass ëmmer méi Kanner d'Offer vun der formalen an der nonformalen Bildung unhuelen.

Här President, erlaabt mer, kuerz op e puer wichteg Punkten anzegoen. Chancëgläichheet an Inklusioun: D'Gratuitéit baut Barriären of an erlaabt alle Kanner, un der nonformalen Bildungsoffer deelzehuelen. Si fërdert esou d'Mixitéit vun alle Kanner an alle soziale Schichten an ass dowéinsten och eng inklusiv Offer.

Infrastrukturen: Jee méi Kanner hire Wee an d'Maison-relais fannen, desto méi ass déi néideg Capacitéit natierlech eng grouss Suerg vu ville Gemengeresponsablen. Ech mengen, dass aner Riedner sech domadder nach vill besser auskenne wéi ech, mee ech mengen, dass dësen Defi e reellen ass, an et ass ëmsou méi wichteg, dass d'Raim, d'Infrastrukturen an och d'alentouren vun den SEaen op d'Besoinen vun de Kanner ausgeriicht ginn an och esou konzipéiert ginn. Ech denken un Inklusioun, un Nohaltegkeet, mee och u Réckzuchsméiglechkeeten an eng ugepasst Akustik. Dat sinn Aspekter, op déi besonnesch muss opgepasst gi beim Bau vun zukünftege Strukturen, an natierlech mussen deementsprechend och d'Finanzierungsmechanismen adaptéiert sinn.

Op d'Veereinbarkeet vum Veräinsliewen, dem fräie Spillen an der eegener Gestaltung vu senger Zäit an dem Liewen an der Maison relais muss och an Zukunft e wichtige Fokus geluecht ginn. Mir wëlle weiderhin d'Méiglechkeet schafen, dass d'Kanner a Sportsclubb kënne goen, an d'Musek, an d'Scouter oder an d'Pompjeeën a se och natierlech de Wee dohinner fannen. Well do bäisst sech d'Kaz ëfters mol an de Schwanz a mir mussen do souwuel kommunal wéi national u Léisungen denken.

Här President, déi gréng stinn hanner enger kompletärer a qualitativ héichwäerteger Offer an der nonformalen Bildung. Eng Offer, déi ëm de Bien-être vun de Kanner besuergt ass, déi Wëssen, Kompetenzen a sozialt Verhale vermëttelt, déi den Echange an d'Inklusioun favoriséiert, wou Bildung a Betreierung e Stéck méi no uneneerëckelen.

Ech ginn heimadder ganz gären den Accord vun der grénger Fraktioun a soen dem President-Rapporteur e ganz grouse Merci fir säi schrëftlechen a mëndlechen Rapport.

**M. Fernand Etgen, Président** | Merci villmools, Madamm Bernard. An da wier et um honorabelen Här Fred Keup. Här Keup, Dir hutt d'Wuert.

**M. Fred Keup (ADR)** | Merci, Här President, an och merci dem Här Baum fir de Rapport. Dir Dammen an Dir Hären, als Äntwert op eng parlamentaresch Fro vu menger Säit, d'Nummer 6281 vu virun engem Mount, kouw eraus, dass 36.417 Schoulkanner an engem Bildungs- a Betreierungsservice fir Schoulkanner ageschriwwen sinn. Dat ass dat, wat virun 2013 Maison relais genannt ginn ass an zënter 2013 am Fong net méi Maison relais genannt gëtt.

Elo ginn also déi Betreierungsservicer fir d'Schoulkanner vum Schoulufank 2022/2023 u vu moies 7.00 bis owes 19.00 Auer gratis, gradesou wéi d'Mëttegiesse fir d'Kanner an der Schoul gratis gëtt, wat sécherlech Moossname sinn, déi ze begrësse sinn.

Wichtig ass eis als ADR, dass d'Qualitéit an deene Strukturen garantéiert ass. Dat zielt fir d'Infrastrukturen an och fir d'Personal. An ee Punkt ass eis do besonnesch wichtig – an dat ass och en Deel vun der Qualitéit –, dat sinn d'Sprochekenntnisser, dat heescht haaptsächlech d'Kenntnisser och vum Lëtzebuergesch.

An ech gi jo dervun aus, dass mir eis allegueren hei eens sinn, dass an deene Strukturen all déi Leit, déi do schaffen, och Lëtzebuergesch schwätze kënne mussen.

**M. Fernand Kartheiser (ADR)** | Très bien!

**M. Fred Keup (ADR)** | Grondsätzlech begrësse mer also dës Moossnam fir gratis Strukturen. Mee leider gëtt hei deene Familien, déi hir Kanner doheem versueren an doheem fir hir Kanner kachen, net Rechnung gedroen. Fir et direkt ze soen, mir fuerderen: Als Kompensatioun sollten och déi Leit, déi doheem bleiwen, fir sech selwer ëm hir Kanner ze këmmere, eng änlech finanziell Bähëllef kréien. Well Elteren, déi de Choix maachen, oft mat ville finanzielle Sacrificer verbannen, fir doheem ze si bei de Kanner, déi sech do staark engagéiere wëllen, déi kréie mat dësem Gesetz leider näischt, an dat ass net fair. Dat eent ok, do si mir och derfir, mee dann dat anert och!

Dofir, kommt, mir ënnerstëtzen och déi Familien, déi hir Kanner doheem versueren!

**M. Fernand Kartheiser (ADR)** | Très bien!

**M. Fred Keup (ADR)** | Kommt, mir ginn de Familien de Choix, sech selwer ëm hir Kanner ze këmmere! Kommt, mir huelle se aus dem Zwang eraus a mir ginn hinnen d'Méiglechkeet, och am Dag fir hir Kanner present ze sinn!

De 5. Mee hate mir hei am héijen Haus eng Unhéierung vun enger Petitioun zu deem Theema, mam Titel: „Ënnerstëtzung fir d'Elteren deenen hier Kanner net an eng Maison relais ginn“. D'Zil vun der Petitioun war, dass déi Elteren eng finanziell Bähëllef solle kréien, deenen hir Kanner eeben net an eng Maison relais ginn an deenen hir Kanner also all Dag doheem oder bei engem anere Familljemember mëttes z'iesse kréien.

Dëst och als Motivatioun, fir dass nach méi Eltere sech géife fir Deelzäitaarbecht entscheeden, fir méi Zäit mat hire Kanner ze verbréngen, an dat ass ganz wichtig. Schliisslech och nach, fir Geld ze spueren bei Infrastruktur- a Fonctionnementskäschte vun de Maison-relais, duerch déi Elteren, déi dann eeben hir Kanner doheem versueren.

Mir hu grad heidriwwer geschwat: A ville Gemenge sinn déi néideg Infrastrukturen net do. Elo muss mer kucken, ob vill méi Kanner sech wäerten aschreiwle vu September un. Mee do wäerten eng Partie Gemenge ganz sécher nach méi wäit iwwer hir Limitte kommen.

Dir Dammen an Dir Hären, d'Famill ass d'Basis vun eiser Gesellschaft, an d'Kanner an d'Famill missten eigentlech am Zentrum vun eisen Entscheedungen stoen. Hei ass e Projet, deen awer leider net d'Kanner an och net d'Famill an den Zentrum setzt, mee – einfach ausgedréckt – eischter d'Wirtschaft an de Mëttelpunkt stellt. Eng Politik, déi sech ëm d'Wuel vun de Kanner këmmert, ma déi géif probéieren, dem Kand esou vill Zäit wéi méiglech bei senger Mamm a bei sengem Papp ze ginn.

**Plusieurs voix** | Très bien!

**M. Fred Keup (ADR)** | Eng Politik, déi sech net ëm d'Wuel vum Kand këmmert, déi probéiert, der Wirtschaft d'Mamm an de Papp sou séier wéi méiglech erëm zur Verfügung ze stellen.

(Interruption)

Dat ass e politesche Choix. Hei tendéiert d'Regierung leider eischter an déi Richtung: Mamm a Papp sollen erëm fir d'Wirtschaft do sinn!

Mir sinn net där Meenung. Mir fuerderen hei eng Gerechtegkeet. Och déi Elteren, déi sech bereetklären, hir Kanner doheem selwer ze versueren, dierfen net

diskriminéiert gi par rapport zu den Elteren, déi hir Kanner a Strukture ginn. Dat wier eng kannerfrëndlech an eng familljefrëndlech Politik.

Duerfir wäerte mir eis bei dësem Projet och enthalten. Well mir wëllen eng Ënnerstëtzung fir déi Familien, déi de Choix treffen, hir Kanner doheem ze versueren a sech selwer ëm hir Kanner ze këmmere.

Ech soen Iech Merci.

**M. Fernand Kartheiser (ADR)** | Très bien!

**M. Fernand Etgen, Président** | Merci villmools, Här Keup. An den nächsten ageschriwwene Riedner ass déi honorabel Madamm Myriam Cecchetti. Madamm Cecchetti, Dir hutt d'Wuert.

**Mme Myriam Cecchetti (déi Lénk)** | Här President, d'Schoul ass e weesentlechen ëffentleche Service. D'Schoul ass dofir jo och gratis fir jiddereen. D'Kannerbetreierung an d'Kantine sinn an eisen Aen och weesentlech ëffentlech Servicer a sollten dofir och gratis fir jidderee sinn am Kader vun enger Ganzdaagsschoul.

Bis elo goufen iwwert de System vun de Chèques-services accueil d'Käschte vun der Kannerbetreierung am Zesammenhang mam nationale Referenzkader fir informell Bildung vum Staat subventionéiert. E Stot mat engem oder méi Kanner konnt jee no sengem Revenu en Deel vun den ufalende Käschte vum Staat bezuelt kréien. Dat huet de facto eng Gratuitéit bedeit fir Leit, déi a ganz prekäre Verhältnissen liewen, an e kleng Bättrag fir déi, déi knapps iwwert de Mindestloun eraus verdéngen.

Sou richtig deier war et fir kee Stot, egal wéi gutt ee verdéngt huet. Mee eng universal Gratuitéit, sou wéi dat sech passt fir en ëffentleche Service, gouf et hei net.

Dir wësst: Mir waren ni ganz frou mat dem System vun de Chèques-services accueil. Dee System huet de groussen Nodeel, datt net jiddereen, deen Urecht drop huet, och kann dovunner Gebrauch maachen, sou wéi d'Frontaliersaarbechter/innen zum Beispill.

Deen anere groussen Nodeel ass, datt domat e reeglechte Crèchebusiness entstanen ass, well och privat Crèche mat engem Agreement vun deene staatleche Subventiounen profitéieren a sech aus hiren dacks méi héijen Tariffer e klengen, vum Staat gesponserte Bonus eraushele konnten.

Esou een Agreement berout zwar op Qualitéitskriterien, déi vum Bildungsministère virgesi sinn, mee Froen, Diskussiounen an Debatten iwwer schwammeg Qualitéitskontrolle gouf et der scho sou munch heibannen. Temoignagë vu concernéierten onzufriedenen Eltere krute mir als Deputéiert och schonn eng jett mat op de Wee. Dat mécht, datt mir als déi Lénk weiderhin net vum System vun de Chèques-services accueil iwwerzeegt sinn.

Här President, d'Méiglechkeet vun enger gratis anstänneger Molzecht am Kader vun de Betreierungsstrukturen an der Schoul sollt einfach feste Bestanddeel si vum ëffentleche Service, deen hei gebuede gëtt. Wat mir, déi Lénk, wëllen, ass eng generell Gratuitéit vun de Strukturen, déi Kannerbetreierung, nonformale Bildung a gesond Ernährung op der Plaz matenee verbannen am Kader vun engem qualitativ héichwäertegen ëffentleche Service. D'Gratuitéit eleng vun deene Servicer geet net duer. Wann, da muss se och 100 % ëffentlech sinn.

Dës Kollektiviséierung vun der Kannerbetreierung, der nonformalen Bildung an der Gestiou vun de Kantine an de Schoulen an an de Betreierungsstrukturen gëtt awer vum zoustännegen Minister an dëser Koalitioun leider nach ëmmer net assuméiert.



Mat dësem Gesetz schaaft d'Regierung zwar eng Basis fir esou eng generell Gratuitéit vun de konventionéierte Betreuungsstrukturen an de Kantinnen, mee eng reegelrecht Prise an charge vum Staat, fir weider Offeren ze schafen an och an öffentlecher Hand ze geréieren, ass net virgesinn.

An engem Kontext, wou private Crèche wéi Champignonnen aus dem Buedem wuessen, fir eng Offer ze bidden, op déi ee kaum verzichte kann, well a ville Gemenge riseg Waardelëschte sinn, fir eng Plaz an enger Betreuungsstruktur oder Gemeengecrèche ze kréien, a well et net genuch öffentlech Crèche gëtt – an esou engem Kontext stécht klor eraus, dass hei de Staat drop verzicht, seng Responsabilitéiten ze assuméieren. D'Kannerbetreuung, d'Bildung an d'Ernährung an dem Kader vu Kanner a Jugendliche dierfe kee Business sinn!

Här President, de Bildungs- a Jugendministère verstoppt sech allze gär hannert der Autonomie vun de Gemengen, wann et drëms geet, eng flächendeckend Kannerbetreuungsoffer op d'Been ze setzen. D'Betreuungsstrukturen falen effektiv an de Kompetenzberäich vun de Gemengen. Verschidde Gemenge bedriewen hir eegge Crèche mat hauseegem Personal, mee vill Gemengen hu Servicer, déi schlecht opgestallt sinn an déi tränkele bei der Schafung vun neie Strukturen, déi batter gebraucht ginn. Do ginn also net just Subventionen gebraucht, fir d'Gebäuestrukturen opzubauen, mee och logistesche Hëllef vum Staat.

Well wat bréngt eng Gratuitéit, wa ganz vill Leit net kënnen dovunner profitéieren, well hir Kanner keng Plaz an enger Betreuungsstruktur oder Gemeengecrèche hunn? Wat bréngt eng Gratuitéit op Plazen, wou mol keng Betreuungsstruktur einfach an no bäi mam öffentlechen Transport oder ze Fouss zougänglech ass?

Besonnenesch fir elengerzéiend Elteren ass déi Form vu geografesch Diskriminatioun beim Zougang zu Kannerbetreuungsstrukturen e Problem. Natierlech spillt do eng finanziell Diskriminierung mat, wa Leit weinst den héije Logementspräisser an exzentrierte Géigende wunne müssen.

Wa Gemengen do net kënnen schalten, fir de Leit Betreuungsstrukturen a Schoule méi no ze bréngen, da muss de Staat sech eeben aschalten. Dat geet jo och beim Logement. Do iwwerhëlt d'SNHBM jo och Wunnengen a ka se bauen, wann eng Gemeng entweder ze bequeme oder ze schlecht organisiert ass, fir dat selwer ze maachen.

D'Gratuitéit vu Kannerbetreuung a Kantine geet net duer, fir jidderengem Zougang zu dëse wichtege Servicer ze schafen. An da muss een nach bemerken, dass d'Gratuitéit am Kader vun dësem Gesetz zäitlech begrenzt ass. Si gëllt net an de Schoulvakanz, op alle Fall net fir jiddereen. Et ass zwar gekuckt ginn, dass prioritär Leit mat bis zu zweemol de Mindestloun kënnen während der Vakanzzeit vun der Offer profitéieren, wat ze begreissen ass. Nach eemol: D'Gratuitéit soll eng Optioun fir jiddereen sinn an d'Gratuitéit eleng ass net alles.

D'Leit brauchen e staarken öffentleche Service, zu deem si e garantierten Zougang verschaaft kréien, egal wou se wunnen, notament wa si als Elterendeel op sech selwer gestallt sinn, fir d'Erzieungsarbecht ze assuréieren. Do denken ech besonnenesch un de Gros vun de Fraen an dëser Situatioun.

Och während de Schoulvakanz gëtt et also Kanner, déi net an d'Vakanz fueren, well d'Elteren entweder keng Moyenen oder kee Congé derfir hunn. Fir dës Kanner ass et wichteg, dass d'Betreuungsoffer méi hiergëtt wéi just eng Plaz, wou si temporär ennerbruecht ginn. Grad an der Vakanz kéinten

d'Fräizäitaktivitéiten am Kader vun de Services d'éducation et d'accueil ausgebaut ginn, vläicht souguer a Form vu Vakanzkolonien, wou d'Kanner kënnen higoen, fir och eng Vakanz ze hunn, wann d'Eltere musse schaffen.

Ech erënneren um Schluss nach drun, dass eng generell Gratuitéit vun öffentleche Servicer eppes ass, wat déi Lénk festgemeesselt an hire Programmer stoen hunn. Ob Schoul, Kannerbetreuung, Kantine, Schwämm, Post oder Gesondheitssewer, d'Gratuitéit muss prinzipiell garantéiert ginn. Mee fir all dës Beräicher insistéiere mir nieft der Gratuitéit och op eng qualitativ Héichwäertegkeet an direkt Zougänglechkeet vun dëse Servicer, vun deenen et der onbedéngt méi misst ginn.

Soulaang dat net de Fall ass, bestinn Divisiounen an Diskriminatiounen ronderëm den Zougang zu öffentleche Servicer. Jiddereen hätt do jo awer gär e Stéck vum Kuch: „Firwat déi eng an net déi aner? Firwat si? Firwat net mir?“ Mat der genereller Gratuitéit an engem garantierten Zougang zu deene Servicer fir jiddereen, de se wëllt a brauch, geet een dësem Diskriminationsproblem aus dem Wee.

Ech ginn awer heimadde trotz all deene Kriticken den Accord vun déi Lénk. Merci fir d'Nolauscheren.

**M. Fernand Etgen, Président |** Merci, Madamm Cecchetti. An de leschten ageschriwwene Riedner ass den honorablen Här Sven Clement. Här Clement, Dir hutt d'Wuert.

**M. Sven Clement (Piraten) |** Merci, Här President. Léif Kolleginnen a Kollegen, och vu mir als Éischt e grouse Merci un de Rapportier fir säi mëndlechen a schrëftleche Rapport.

Mir musse just virun d'Dier vun der Chamber kucken an da gesi mer dat, wat all Joer de Fall ass, nämlech dass fir vill Kanner am Land elo déi lescht Schoulwoch ugebrach ass, virun enger laang erseenter Summervakanz, op déi mer eis, mengen ech, alleguerter freeën. An domadder kreessen d'Gedanken elo mol als Éischt ëm Fräizäit a Spaass mat de Kollegen.

Mee déi nächst Rentrée kënnst bestëmmt a se wëllt virbereet sinn, an dat net nëmmen am Beräich vun der formaler, mee eeben och am Beräich vun der nonformaler Bildung.

Dofir freeë mer eis haut, dësen Text ze stëmmen, deen hoffentlech ville Familljen am Schoulalldag zeguttkomme wäert. E käschtefräien Zougang zur nonformaler Bildung an och e gratis waarmt Mëttegiesse kënn fir vill Famillje mat klenger Revenuen duerchaus eng grouss Entlaaschtung sinn. An dofir ënnerstëtzt mer de virleiende Projet, och wa mer der Meinung sinn, dass et hei trotzdem nach weider Efforten ze maache gëtt.

Kucke mer nämlech op de Volet vun der Chancëgläichheet, op deen am Exposé des motifs jo awer sou gäre verwise gëtt, dann erkenne mer eigentlech séier, dass hei awer nach laang net all Kand déi selwecht Chancen huet. Kanner, déi a Gemenge wunnen, an deenen d'Betreuungsstrukturen chronesch iwwerlaascht sinn an d'Waardelëschte laang voll sinn, hu keen Zougang zu der Offer, déi mam virleienden Text geschaf gëtt, an Elteren, déi Schichte schaffen, kënnen mat dëser Offer och vill manner ufänke wéi Elteren, déi e klasesche Bürosjob maachen.

Dat ass besonnenesch problematesch, wann ee bedenkt, dass d'Zil vum Projet sollt sinn, d'Kanner aus Famillje mat klenger Revenuen ze erreichen. Well zum Beispill grad am Botzsektor oder och am Horeca, wou tendenziell méi niddreg Paie bezuelt ginn, ginn oft Aarbechtszäite gefrot, déi kengem typeschen Nég-halwer-sechs-Dag entsprechen. Hei muss

ee sech also d'Fro stellen, ob déi Leit, déi am dréngendste vun der Gratuitéit vun den offéierte Servicer profitéiere sollten, och tatsächlech en Accès dozou kréien. An déi Fro kann ee just beäntweren, wann een Zuele sammelt.

Ech denken dofir, dass et wichteg wier, no enger kuerzer Agewinnungsphas eng detailléiert Analys doriwwer ze maachen, wéi eng Kanner aus wéi enger Famillje vu wéi enger Betreuungsoffer profitéieren, fir esou ze gesinn, wéi d'Zuelen hei par rapport zum Akommes an der Berufsspart vun den Eltere variéieren. Esoulaang sech hei frappant Ennerscheeder sollte feststelle loosson, wäert een net vu Chancëgläichheet schwätze kënnen.

An dat kann een och net, wann ee sech d'Wielméiglechkeete vun de Familljen ukuckt, wat d'Betreuungsmodeller ugeet. De Bildungsministère betount zwar gären, dass et sech bei der nonformaler Bildung ëm eng Offer handelt, vun där ee profitéiere kann, mee net muss. Mee grad akommesschwaache Famillje feelt dach ganz einfach oft de Choix. Si kënnen sech net erausschicken, hir Kanner selwer doheem ze versueren, well all déi staatlech Leeschtunge Saachleeschtunge sinn, déi ronderëm déi staatlech Betreuungsstrukturen dréien.

Wie seng Kanner selwer doheem wëllt versueren, muss ouni staatlech Aiden auskommen oder mat ganz weineng. An dat ass grad mat niddregen, mee och schonns oft mat mëttleren Akommessen – déi ominéis Mëttelschicht – onméiglech.

Hei maache mir Piraten eis säit Laangem staark fir e bore Chèque-service accueil, deen deene Famillje sollt ausbezuelen ginn, déi net vun der staatlecher Betreuung profitéiere wëllen, fir si net am Stach ze loosson. An ech mengen, wa mer an deene leschte Méint eng Kéier gekuckt hunn, wat op d'Question-parlementaire geäntwert gouf, wat eng Plaz an enger Crèche, wat de Chèque-service accueil deelweis pro Kand kascht, dann ass dat nawell substanzuell.

Nee, et dierfen net just déi, déi sech et leeschte kënnen, e Choix hunn, mee jiddereen muss de Choix kënnen hunn. Leider enthält dësen Text keng esou eng Dispositioun, mee ëmmerhi verbessert en d'Situatioun vun deene Familljen, déi sech fir eng Betreuung an enger Maison relais entscheet hunn an d'Chance haten, eng Plaz ze kréien.

Dat ass ëmmerhin en Ufank. Et ass awer sécherlech net d'Enn vum Wee, mee trotzdem wäerte mir Piraten dofir dëse Projet de loi matstëmmen.

Ech soen Iech Merci.

**M. Marc Goergen (Piraten) |** Ganz gutt!

**M. Fernand Etgen, Président |** Merci villmools, Här Clement.

D'Regierung huet d'Wuert. Den Här Minister fir Educatioun, Kanner a Jugend, den Här Claude Meisch.

### Prise de position du Gouvernement

**M. Claude Meisch, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse |** Merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, e grouse Merci un de Gilles Baum als Rapportier, deen eis, sou wéi d'Djuna Bernard et gesot huet, schonn an déi wichteg Decisioun hei agefouert huet. Well ech denken, et ass eng, déi schonn eng gewëssen histoiresch Tragweid huet, wa mer hei decidéieren, dass mer nonformal Bildung gradesou wéi déi formal Bildung op een Niveau hiewen a se fräi, also gratis zougänglech, maache fir all eis Kanner.

Firwat maache mer dat? Ma well mer fest dovun iwwerzeegt sinn, dass déi Kompetenzen, déi mer an

der nonformaler Bildung, also an de Maison-relaisen, bei den Dageselteren, an de Foyer-scolaire queesch uechtert d'Land, vermëttelen ewéi Kommunikatiouns-fäegkeet, Sproochentwëcklung, Motricitéit, Kreativitéit, déi sozial Relatioun, also sozial Kompetenzen, awer och d'Interessi fir Wëssenschaft an Technik, d'Fäegkeet, sech anzubringen, seng Meenung ze soen, ze participéieren, haut gradesou wichteg si wéi alles dat, wat mer um Léierplang stoen hunn an der formaler Bildung, also an der Schoul.

A wa mer gären hätten, datt d'Kanner sech ganzheetlech entwëckelen, a wa mer gären d'Kand an den Zentrum vun eiser Bildungspolitik setzen, dann, denken ech, ass et eigentlech nëmmen e logesche Schrëtt, dat heiten ze maachen. Esou wéi et elo iwwer 100 Joer kloer ass an e breede Konsens hei am Land ausgemaach huet, och no Diskussiounen, datt Schoul soll gratis sinn, soll eeben och hei déi ausserschoulesch – ech wëll net méi soe „Betreiung“, well et ass net nëmme Betreiung, et ass gradesou Bildung ewéi viles, wat mer op anere Plaze maachen – Bildung gratis zougänglech si fir all Kanner.

Dat grad no engem Prozess, an deem mer zanter 2017 awer intensiv och an d'Qualitéit vun deene Strukturen investéiert hunn, fir datt mer deenen Zilsetzungen, déi ech grad genannt hunn, och alleguerter kënne gerecht ginn. Dee ganze Secteur – a mir schwätze jo hei vun deene schoufflichtege Kanner, egal ob et Strukture sinn, déi vu Gemenge selwer betreit a bedriwwen ginn, ob et Strukture sinn, bei deenen d'Gemeng dat un eng ASBL delegéiert oder och nach, dat mécht awer hei fir des Altersbranche e relativ bescheidenen Deel aus, privatrechtlech Strukture sinn – huet sech op de Wee gemaach an huet seng eegen Approche a Fro gestallt an huet sech och un den nonformale Bildungsrahmenplan conforméiert, fir déi Qualitéitskrittären do ze erreechen.

An ech denken, datt et duerfir elo haut dee richtegen Zäitpunkt ass, deen dote Schratt ze maachen: während de Schoulwochen, wéi gesot, souwuel gratis Openthalt an der Maison relais wéi och gratis Iessen, an dann ausserhalb vun de Schoulwochen dat sozial gestaffelt ze maachen. Dat, denken ech, ass dee richtegen a logesche Schrëtt, dee mer hei no deene Politicke vun de leschte Jore maachen. Ech wëll drun erënneren, datt mer 2017 decidéiert hunn, 20 Stonne gratis an der Crèche unzebidden fir all Kand, och do aus der Begrënnung eraus, datt grad déi éischt Jore wichteg sinn, datt mer och do eng Qualitéitsentwëcklung ugestriift hunn an datt och déi Kompetenzen, déi an deem Alter gefërdert ginn, extreem, extreem wichteg si fir d'Weiterentwëcklung vum Kand.

Well ganz dacks, Här President, schwätze mer jo hei am Haus vun der Chancégerechtkeet an dovun, wat mer als Bildung, Bildungsstrukturen – an net nëmmen d'Schoul, mee de ganze Bildungssecteur – müssen a kënne maachen, fir datt all Kand säi ganz Potenzial kann entwëckelen, onofhängeg vun der Sprooch, déi doheim geschwat gëtt, onofhängeg vum Bildungsniveau, deen d'Elteren hunn, onofhängeg vum sozioekonomesche Statut vun den Elteren.

Wann een an d'Literatur kucke geet, jo, da gëtt et eigentlech eng Mesure, déi ëmmer nees an iwwer Joren awer elo recommandéiert gëtt, dat ass eeben och, ausserschoulesch Aktivitéiten accessibel ze maachen, se mat héijer Qualitéit unzebidden an a Richtung vu Ganzdaagsschoulen ze goen. Dat ass jo dee Schrëtt, dee mer haut hei maachen. Dat wat an der däitschsproocheger Literatur „oppe Ganzdaagsschoule“ genannt gëtt, dat ass genau dat, wat mer mat deem Schrëtt hei definitiv zu Lëtzebuerg fest verankeren, nämlech formal Bildung an der Schoul, zougänglech an obligatoresch fir jiddereen, an op

där anerer Säit nonformal Bildung fir all Kand, zougänglech an och gratis fir all Kand. An ech denken, datt dat nach eng Kéier e grouse Bäitrag dozou ka leeschten, datt all Kand seng Entwëcklungschancen a seng Chance op eng Reussite hei bei eis am Land kann hunn.

Ee Wuert vläicht och zum gratis Iessen. An ech géif do vläicht awer deenen, déi dat hei nach a Fro stellen, datt mer dat och generell gratis maachen, och mat op de Wee wëlle ginn: Iessen ass net nëmmen d'Déngschtleeschung, datt ee sech kann ernären an net erhéngert. Iessen ass, wann ech elo d'Entwëcklung vum Kand kucken, och e soziale Moment. Iessen, dat ass och Ernährungserzéiung. Iessen, do stécht vill méi dran, wéi just Kalorien zou sech ze huelen, wat eng Noutwendegkeet ass fir all Kand. An duerfir, denken ech, ass et richtig, datt mer deen dote Schratt gemaach hunn, deen eis, par ailleurs, duerch den Avis, e ganz kritisches Avis vum Staatsrot op déi éischt Propos vun der Regierung hin, fir d'Gratuitéit vum Iesse fir en Deel vun de Kanner an der Grondschoul kënne ze erreechen, mat op de Wee gi gouv. An duerfir sinn ech frou, op déi konstruktiv Kritik hei vum Staatsrot op déi dote Manéier kënne ze reagéieren, well mer hei eeben och während der Iessenszäit eng Bildungs-zäit hunn an dat op jidde Fall müssen ustriewen.

Dann, Här President, de Rapporteur, de Gilles Baum, huet et nach ënnerstrach, mat enger Rei vu Beispiller, datt mer hei och eng Entlaaschtung vun de Famille maachen. A grad an deenen Zäiten, denken ech, misst dat jo awer dat sinn, wat mer alleguerter wëllen: datt mer d'Famillen, déi haut nach belastscht ginn, well se d'Tariffer mussen bezuelen, well se hir Kanner an de Maison-relaisen aschreiwen, och entlaaschten. De Gilles Baum huet Beispiller gerechent. Mir wëssen, datt mer haut Tariffer hunn, déi gestaffelt sinn op d'Familljesituatioun, op d'Akommessituatioun, op d'Stonnenzuel och, déi ech vun deenen Déngschtleeschungen do profitéieren.

Huele mer nach eng Kéier e Beispill vun enger Famill mat engem mëttlere Revenu: zweemol de Mindestloun an der Famill. Dat ass sécherlech nach keng wuelhabend Famill hei zu Lëtzebuerg. Déi spuert awer, wa se zwee Kanner an der Maison relais ageschriwwen huet während 15 Stonne während der Schoulzäit a während 45 Stonne während de Schoulvakanz – well een, wann ee schaffe geet, jo dann och muss méi staark op déi Strukturen zréckgräifen –, awer 1.800 Euro am Joer. Dat sinn ëmmerhin 150 Euro de Mount. An ech denken, datt dat eppes ass, wat momentan awer jidderengem och kann zeguttkommen.

Här President, et huet mech net aleng gewonnert hei am Raum, wat d'Haltung vun der CSV ass zu deem Dossier, nodeems 2008, mee dat war vläicht dann awer scho laang hier elo, de Jean-Claude Juncker op dëser Tribün stoung a gesot huet, datt ee misst drüwer nodenken, fir mëttelfristeg d'Kannerbetreiung hei zu Lëtzebuerg gratis ze maachen.

(Interruptions)

A mir hunn ...

(Interruptions)

A mir hunn ... Jo, mee ech sinn nach net fäerdeg. Elo reegt Iech dach net schonn op. Ech wëll de ganzen Historique jo kënne developpéieren.

(Interruption)

A mir hunn e Schratt gemaach, wéi ech virdru gesot hunn, 2017 mat 20 Stonne gratis an der Crèche. A wat huet d'CSV 2017 – dat ass fir Einzelner nach net esou laang hier, da kéint ee sech nach erënneren – dann zu deem Moment gesot? „Mir kënne dat dach net an de Crèche maachen.“ An dat, wat de Jean-Claude Juncker

2008 gemengt huet, dat war net fir d'Crèche, dat war fir d'Maison-relaisen. Lo steet d'Regierung haut hei a proposéiert d'Gratuitéit vun de Maison-relaisen, a wat seet d'CSV? Se stëmmt et net mat. Se stëmmt dergéint. Dat, mengen ech, soll d'CSV beschäftegen. Dat beschäftegt mech manner. An ech denken, ...

(Interruption par Mme Martine Hansen)

... et beschäftegt déi Leit och manner, déi mer hei entlaaschten, ...

Une voix | Mir si fir ...

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | ... a wou mer ganz kloer an eis Bildungsstrukturen investéieren, fir dann och eng Qualitéit de Kanner kënne unzebidden an eng ganzheetlech Fërderung vun de Kanner an de Strukturen, an de Maison-relaisen och domadder kënne erreechen.

Zur Kritik, an ech wëll och op déi agoen, Här President, datt mer hei nëmmen eppes géife maache fir en Deel vun der Populatioun an deen anere ganz géife leielloossen.

Mir mussen jo awer vläicht kucken, wat fir eng aner Politicken et nach gëtt. Wat fir Politicken zum Beispill d'Regierung am Beräich vum Congé parental gemaach huet, wou mer d'Famillen ënnerstëtzt hunn, fir datt si och als Eltere kënne hir Responsabilitéit als Mamm an als Papp wouerhuelen an och emol zäitweileg doheemleiwien.

Mir mussen jo awer vläicht kucken, wat mer am Steuersystem nach ëmmer hunn a wéi mer d'Koppele besteieren, déi zu zwee schaffe ginn, par rapport, zu de Koppelen, wou nëmmen ee Revenu do ass. Ech wetten, Madamm Hansen, den Här Roth kann Iech dat eng Kéier an aller Rou erklären. A wa mer dann alles beienee leeën – mir kucken, wat mer um steuerleche Plang maachen, mir kucken, wat mer um familjepolitesche Plang maachen, mir kucken, wat mer um bildungspolitesche Plang maachen –, da gesäit een, datt ee wuel eng equilibriert Politik hei mécht, an där jidderee sech och nach ëmmer kann erëmfannen.

Une voix | Très bien!

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | Ech hunn d'Impressioun, Här President, d'Madamm Hansen wëllt mer eng Fro stellen.

**M. Fernand Etgen**, Président | D'Madamm Hansen wëllt Iech eng Fro stellen.

**Mme Martine Hansen** (CSV) | Jo, villmools merci. Eng ganz kuerz Fro: Wat maacht Der fir déi, déi net kënne vun de Maison-relais profitéieren – dat war genau déi Petitioun, déi hei war –, déi op Schichte schaffen? Déi kréie keng Entlaaschtung! An dat ass och eng bewost Decisioun. An do krute mer während der Petitioun hei gesot, et wär wichteg, soss kréichen déi Kanner vläicht näischt Waarmes doheim z'essen. Ech mengen, et kann een net d'Leit allgemeng ënner Verdacht stellen, déi hir Kanner elo net grad an eng Crèche ginn, datt déi de Kanner näischt doheim z'esse ginn.

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | Also ech weess net, ob ech jee esou eppes sollt gesot hunn.

(Brouhaha)

**Mme Martine Hansen** (CSV) | Et war och d'Madamm Familljeministesche, ...

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | Ech weess net, ob ech jee eppes ...



(Brouhaha)

... esou sollt gesot hunn.

**Mme Martine Hansen** (CSV) | Dat war d'Madamm Familljeministes.

**Une voix** | D'Madamm Cahen. D'Madamm Cahen huet dat gesot.

(Coups de cloche de la présidence)

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | Wann dat doten awer mäi Wording war, da bréngt mer deen, wann echgelif.

**Mme Martine Hansen** (CSV) | D'Madamm Cahen ...

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | Ech wëll nach eng Kéier soen, wat ech och dee Moment gesot hunn, dass mäi Ministère schonn x-mol och mat Träger a Verbindung war, déi Strukture waren, déi ausgeriicht sollte sinn op Kanner, deenen hir Elteren op Schichte schaffen, dat awer vun deenen Träger finalement net lancéiert ginn ass, respektiv agestellt ginn ass, well offensichtlech op där anerer Säit och keen Interessi do war.

Ech wëll awer och nach eng Kéier drun erënneren, dass ech och déi Diskussioun hei net richtig verstinn. Mir schwätzen hei vun enger oppener Ganzdaagschoul, wou d'Kanner jo an d'Schoul ginn a se no der Schoul kënne an eng Maison relais goen. Dat huet jo net onbedéngt eppes domadder ze din, wou d'Elteren elo hir Nuecht verbréngen, ob se op der Schaff sinn oder ob se doheem sinn.

**Mme Martine Hansen** (CSV) | Ma een, dee vu 6.00 Auer ...

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | Dofir solle mer, ...

**Mme Martine Hansen** (CSV) | ... u schafft, ...

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | ... vläicht net alles hei verméschen.

Dann nach ee Wuert ..., an ech verstinn, dass gesot gëtt, mir misste kucken, wéi mer d'Gemengen ënnerstëtzen, fir der steigender Nofro, déi mer jo haten an der Lescht, gerecht ze ginn. An ech mengen, et ass jo näischt, wat elo eréischt wäert geschéien, déi hate mer. Ech soen ëmmer: Déi Strukture kënne net méi wéi zu 100 % ausgelascht sinn. Wa mer lues a lues no dorun erukommen zu gewëssenen Zäiten an der Woch, da kann et net nach wäit doriwwer eraus goen. Ech denken, dass mer dat am A musse behalen. Ech denken awer och, dass d'Gemengen hei natierlech hir Responsabilitéit mussen iwwerhuelen.

Ech wëll och nach eng Kéier soen – an et ass gemaach ginn hei, wéi wann dat doten elo vum Himmel gefall kéim –: Et steet am Regierungsprogramm, dass mer d'Gratuitéit vun de Maison-relais géifen ustriewen. An dee Regierungsprogramm, deen ass jo awer eng Rei vu Joren och elo scho public. An ech denken, dass och d'Gemege sech dorobber schonn hätte kënne ariichten an ausriichten, wa se da gemengt hätten, et kéim elo e groussen Usturm.

Ech sinn d'accord mat der Analys, dass dee Plaffong schonn eng Zäitche net méi ugepasst ginn ass. Ech mengen awer, dass et ze kuerz gräift, fir hei just iwwert d'Investitiounskäschtchen ze schwätzen. Ech wëll nach eng Kéier soen, dass mäi Ministère de Gemengen awer gann generéis ënnert d'Äerm gräift, ganz generéis ënnert d'Äerm gräift, wat de Fonctionnement ubelaangt, fir ze kucken, wat fir Stonne mer do mat consideréieren. Mir hu geplangte Stonnen. A wa bis zu 25 % vun deene geplangte Stonnen net

wierklech prestéiert goufen oder d'Kanner net do waren, da finanzéiert mäi Ministère se mat.

An eréischt, wann et méi wéi 25 % manner ass, dann diskutéiere mer emol nach doriwwer a kucken, ob et dann aner Grënn gëtt. Ech si gäre bereet, dass doten op ville Plazen och eng Kéier ze diskutéieren. Mee, ech denken, da kënne mer net nëmme eenzeg an aleng iwwert den Invest schwätzen a wéi de Staat dat finanzéiert. Da musse mer och iwwert de Fonctionnement schwätzen a kucken, wéi mer vläicht déi Prozentsätz do erëm e bësse méi no beienee kréien tëschent deem, wat wierklech geplangt ass u Prestatiounen a matfinanzéiert gëtt, an deem, wat da wierklech och herno genotzt gëtt vun den Elteren, grad och an enger Optik vun der Gratuitéit. Soss riskéiert dat nach méi wäit ausseren ze goen.

Villmools merci.

**Une voix** | Très bien!

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci dem Här Educationminister Claude Meisch. Parole après ministre fir den Här Fred Keup.

**M. Fred Keup** (ADR) | Merci, Här President. Jo, ech hätt och eng kleng Fro un den Här Minister, deen hei d'Crèche an d'Maison-relais immens gelueft huet, dass vill Kanner dohinner ginn, dass se dann immens gutt ginn doduerch. Den Här Minister huet och gesot, fir dass all Kand säi Potenzial kéint ganz entwéckelen, wier et gutt, dass se an d'Crèche ginn, an d'Maison relais ginn. Ech stelle mir awer d'Fro. Ech war net an enger Crèche, ech war net an enger Maison relais. Ech mengen, déi allermeeschten heibanne waren net ...

(Brouhaha)

... an enger Crèche. Dir waart warscheinlech och net an enger Crèche. Dir waart och net an enger Maison relais. De Minister war warscheinlech och net an enger Crèche an och net an enger Maison relais.

(Brouhaha)

Ech stellen emol déi Fro un déi Leit, ...

(Coups de cloche de la présidence)

... déi net, ...

(Coups de cloche de la présidence)

... an enger Maison relais oder an enger Crèche waren: Hunn déi eppes verpasst?

**Une voix** | Jo.

**M. Fred Keup** (ADR) | Sinn déi iergendwéi elo sozial net kompetent? Konnten déi – wéi sot den Här Minister? – hiert Potenzial elo net ganz entwéckelen? Also ech froen einfach: Wéi huet den Här Minister dat gemengt? An ass en der Meinung, dass wann een doheem bei sengen Elteren ass, an engem aneren Ëmfeld, dass een do dann Nodeeler huet an der Entwécklung vun engem Potenzial?

Merci.

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Här Keup. An ech ginn d'Wuert zrëck un den Här Educationminister.

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | Et géif mer elo Freed maachen, dorobber ze äntweren, sou wéi ech spontan géif äntweren. Ech loosse dat dann awer elo mol sinn.

(Hilarité)

Ech géif den Här Keup ...

(Brouhaha)

Ech géif den Här Keup ... Nee, ech wollt einfach just soen, dass all déi Leit, déi elo gemengt hunn, se

wësst den elo firwat esou an esou, déi hu sech bestëmmt geiert. Well et läit net dorunner, dass den Här Keup net an enger Crèche war.

**M. Fred Keup** (ADR) | Waart Dir dann dran?

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | Nee.

**M. Fred Keup** (ADR) | Maja.

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | An ech wëll Iech just invitéieren, Literatur ze liesen, d'Stëmm vun der Wëssenschaft ze liesen, ...

**Une voix** | Très bien!

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | ... ze kucken, wou mer kënne usetzen, fir dass déi sozial Schéier an eise Bildungswiesen dach e Stéckwäit méi no beienee ka kommen, amplaz dass se weider ausserneeget. An do gëtt de Fokus op ausserschoulesch Aktivitéiten geluecht. Do gëtt de Fokus op d'Klengkandbetreierung geluecht; a virun allem ebe bei Familien, wou mer wëssen, dass doheem net Mamm a Papp permanent do sinn a wou mer wëssen, dass doheem sech net permanent och esou engagéiert gëtt, wéi d'Kanner et vläicht brauchen. Mir hu Kanner, déi virun der Tële opwuessen. Mir hu Kanner, déi an d'Schoul kommen a kaum e Wuert schwätzen, well ni ee mat hinne geschwat huet. Dat ass awer eng Realitéit, déi mer och musse consideréieren.

**Une voix** | Très bien!

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | An dann, denken ech, wär et gutt fir déi Kanner, wa mer se fréi a Crèche géife kréien.

**Plusieurs voix** | Très bien!

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Här Meisch. D'Diskussioun ass elo ofgeschloss.

Mir kommen elo zur Ofstëmmung iwwert de Projet de loi 7986. Den Text steet am Document parlementaire 7986<sup>8</sup>.

**Vote sur l'ensemble du projet de loi 7986 et dispense du second vote constitutionnel**

D'Ofstëmmen fänkt un. Da maache mer elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dëse Projet de loi ass mat 35 Jo-Stëmmen bei 21 Nee-Stëmmen a 4 Abstentiounen ugehall.

*Ont voté oui : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi (par M. Gusty Graas), Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;*

*Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen (par Mme Simone Asselborn-Bintz), M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch (par M. Yves Cruchten) et M. Carlo Weber ;*

*Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par M. Marc Hansen), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;*

*MM. Sven Clement et Marc Goergen ;*

*Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.*

*Ont voté non : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Laurent Mosar), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc*

*Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par M. Félix Eischen), MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen).*

*Se sont abstenus : MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding.*

Freet d'Chamber d'Dispens vum zweete Vote constitutionnel?

(Assentiment)

Et ass also esou decidéiert.

### Motions

Da komme mer zur Diskussioun respektiv zum Vott iwwert déi dräi Motiounen.

#### Motion 1

Wie wëllt nach dozou d'Wuert ergräifen? Den Här Gilles Baum.

**M. Gilles Baum** (DP), rapporteur | Merci, Här President. Mir hu jo schonn zum Deel den Tour gemaach vun dëser Motioun. Mir haten, wéi gesot ginn ass, eng éffentlech Petitioun mat enger éffentlecher Unhéierung, an där mer déi Leit och gelauschtert hunn, an där Argumenter ausgetosch gi sinn. Mir sinn eis do mat de Petitiounen net eens ginn. Mir sinn eis och politesch net eens ginn.

Ech wëll op eppes hiweisen, wat ech vläicht awer hätt solle soen, och a menger Ried – ech hunn dat vergiess –, dass mer, duerch déi Aféierung hei elo awer och en immensen administrativen Opwand ofschaffen, well während de Schoulwochen d'Kanner allegueren an de Genoss komme vun der Betreierung an och vun engem Mëttegiessen.

Wat an der Diskussioun hei ëmmer vergiess gëtt, dat ass, dass et och Kanner gëtt, déi nëmmen heiansdo müssen an eng Maison relais goen, sporadesch, vläicht nëmmen eemol an der Woch, vläicht just nëmme freides fir z'iesse an dann no der Schoul nach zwou Stonnen. Dat gëtt e bëssen an der Diskussioun vergiess. A wa mer dat heite géifen esou unhuelen, wéi et drasteet, da misste mer jo soen, dass déi Elteren, déi, sou wéi et hei steet, virtuell eppes kréien ... Da wäeren deenen hir Kanner jo einfach vun deene Strukturen ausgeschloss. Da wäeren déi Kanner diskriminéiert, well se ni kéinte goen. Dat fannen ech net gutt. Et ass wichteg, dass mer Kanner hunn, déi kënnen dohinner goen, wann hir Eltere schaffe ginn, a mer Leit hunn, déi et brauchen. Et gëtt awer och Elteren, déi hallef schaffen: Déi brauchen déi Maison relais an déi Betreierung heiansdo. An et gëtt Leit, déi brauche se vläicht nëmmen eemol de Mount.

Esou flexibel müssen eis Strukture fonctionéieren. Fir déi heiten, d'Motioun Nummer 1, on a fait le tour, wéi mer den Debat gehalen hunn: Ech proposéiere menger Fraktioun op alle Fall, déi heite Motioun net matzedoen.

**Plusieurs voix** | Très bien!

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci villmools, Här Baum. Ech ginn nach eng Kéier d'Wuert un d'Auteure vun der Motioun, d'Madamm Hansen.

**Mme Martine Hansen** (CSV) | Ech wëll dem Här Baum just soen, dass een, deen hallef schafft, wëll ech jo net soen, dass deen net kann dovunner profitéieren. Hei steet einfach „qui ne peut ou ne veut pas profiter de la nouvelle offre“. Et steet net do, dass ee misst zu 100 % dovunner profitéieren. Also, ...

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Madamm Hansen. Dann huet den Här Fred Keup nach d'Wuert gefrot.

**M. Fred Keup** (ADR) | Jo. Merci, Här President. Ech mengen awer och, dass dës Motioun ganz moderat formuléiert ass: „à élaborer une ou plusieurs mesures servant à soutenir financièrement les groupes de parents“ an esou weider. Dat ass jo awer wierklech ... Do gëtt et jo ganz vill Méiglechkeeten, déi een einfach emol kéint an d'A faassen, fir emol einfach e puer Iddien ze kréien. An da kéint ee jo nach ëmmer duerno kucken, ob een et ëmsetzt oder net. Also ech verstinn elo net direkt, wat elo hei de Problem ass mat dëser Motioun.

An ech wëll hei nach eng Kéier dervu profitéieren, fir deene Petitiounäre Merci ze soen, déi hei waren an dat ganz gutt a kloer formuléiert hunn an déi leider immens enttäuscht och hei erausgaange sinn. Immens vill Leit, déi och déi Petitioun ënnerstëtzt haten, sinn och enttäuscht vun dëser Situatioun, well et eng Ongerechtegkeet ass: Déi Leit, déi de Choix maachen, hir Kanner doheem ze erzéien, kréien näischt mat dësem Gesetz. An dat ass net richtig!

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Här Keup. An da kritt den Här Marc Goergen d'Wuert.

**M. Gilles Baum** (DP), rapporteur | ... en Donneschdeg wäerte mer driwwer schwätzen.

**M. Marc Goergen** (Piraten) | Merci, Här President. Also d'Motioun ass ...

(Interruption)

... ganz sympathesch, och en vue vun der Kommissioun. Bon, ech hat deemools scho gesot, dass déi Leit, déi an der Petitioun waren, a mengen Ae scho Recht haten an dass een och alternativ Modelle muss hunn.

Mee wat mech awer nach méi gestéiert huet, ass eeben deen Term „ne pouvant [...] pas“. Dat ass richtig, also et huet mech gestéiert, dass am Moment zum Beispill – ech hunn elo gëscht bei eis am Gemengrot gefrot – do 500 Leit op enger Waardelëscht sinn. Déi Leit géife gären an déi Maison relais kommen. Mir hunn et jo och haut matgestëmmt. Mir ginn Iech och vollkomme Recht an all Ären Ausféierungen, mee déi Leit hu keng Méiglechkeet, well se einfach zënter Joren op enger Waardelëscht hänken. An et sinn och nach aner Gemengen. Dat ass net nëmme bei eis.

D'Fro ass eeben do: Wat maache mer fir déi? Wéi kënnen mer deenen e bëssen entgéintkommen? Well déi géife jo gären deelhuelen. Déi Kanner bräichten et och, wéi Dir et richtig erkläert hutt, mee se kommen einfach net bäi. Dass een deenen awer iergendwou kéint entgéintkommen, well déi Kanner, déi setzen do, an déi Elteren, déi hunn och nach keng aner Méiglechkeet, obwuel se wëilten.

Merci.

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Här Goergen. An da geet d'Wuert un d'Madamm Myriam Cecchetti.

**Mme Myriam Cecchetti** (déi Lénk) | Jo. Am nämmlechte Sënn wéi den Här Goergen. Fir eis ass et éischter eng Saach, dass mer musse kucken, dass alleguer d'Leit kënnen dovunner profitéieren. Ech mengen, mir sinn hei op de richtige Wee gaangen, mee mir ginn nach net wäit genuch. Ech ginn elo e Beispill: Eng elengerzéiend Mamm, déi sech extra zu Esch en Appartement gelount huet, fir kënnen se Fouss schaffen ze goen, well se geduecht huet, si krit hiert Kand och do ënnerdaach, huet elo müssen en Auto kafen, fir et all Dag op Steebrécken ze bréngen, well se mam gratis éffentlechen Transport näischt ufänke kann, e funktionéiert net. Si huet dunno och nach müssen eng Garage lounen, fir den Auto erëm eranzustellen. Dat heescht: Déi hëlt en Auto, fir op Steebrécken ze fueren, fiert erëm heem, setzt den Auto an d'Garage a geet ze Fouss schaffen.

Dat si Saachen, ech mengen, un déi denke mir vläicht net hei. Mee déi gëllt et einfach ze verbesseren. A mir ginn éischter op de Wee, dass ee soll kucken, wierklech dat ganz Netz ze verbesseren. Fir eis ass d'Gratuitéit ganz, ganz wichteg. A mir haten et och do an der Petitioun scho gesot: Déi Leit, déi vläicht och aneschtters schaffen, ... Dir hutt eis d'Antwort ginn, dass dat eeben net gefruucht huet, dass do Projete waren an et eeben net aboutéiert ass. Mee ech mengen, et muss een awer eng Léisung och fir déi fannen. Well och een, dee Schichte schafft ... Dir hutt et gesot: E Kand geet an d'Schoul. Mee wann ech mueres um 3.00 oder um 4.00 Auer aus dem Haus muss, wat maachen ech mat mengem Kand vun 3.00, 4.00 Auer un, bis et um 7.00 Auer an eng Crèche dierf goen oder an eng Betreierungsstruktur dierf goen? Ech kann et jo net gutt op de Krop hänken.

Ech mengen, dat si vläicht aner Formen, déi ee sech da muss iwwerleeën. Wann dat mat de Strukturen näischt gëtt, muss ee vläicht de Leit aneschtters ënner d'Äerm gräifen. Et gëtt och vläicht do schonn Iddien a Projeten. Mee dofir géife mir hei och éischter elo net derfir stëmmen. Mir ginn éischter op dee Wee, dass mer soen: Mir müssen nach kucken, et als Staat méi an d'éffentlech Hand ze kréien an de Leit nach méi ze hëllefen.

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Madamm Cecchetti.

Ech mengen, mir kënnen elo zum Vott iwwert d'Motioun Nummer 1 kommen.

#### Vote sur la motion 1

D'Ofstëmme fänkt un. Mir maachen elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

Dës Motioun ass bei 27 Jo-Stëmme géint 33 Nee-Stëmme ofgeleent.

*Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par M. Laurent Mosar), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par M. Félix Eischen), MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par Mme Octavie Modert), Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;*

*MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;*

*MM. Sven Clement et Marc Goergen.*

*Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi (par M. Gusty Graas), Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;*

*Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen (par Mme Simone Asselborn-Bintz), M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch (par M. Yves Cruchten) et M. Carlo Weber ;*

*Mme Semiray Ahmedova (par Mme Djuna Bernard), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par M. Marc Hansen), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill ;*

*Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.*

#### Motion 2

Da kéime mer zur Motioun Nummer 2. Wie wëllt nach do d'Wuert ergräifen? Den Här Gilles Baum.

**M. Gilles Baum** (DP), rapporteur | Jo. Merci, Här President. Mir hunn eis déi natierlech och ugekuckt. Hei



ass eng Berechnung, déi gemaach gëtt vun 2000 op 2021, dass den Taux misst ugepasst ginn. Et geet awer net nëmmen dann hei ëm d'Konstruktionskäschten, mee och ëm d'Ennerhaltskäschten. Ech muss Iech soen, dass mer dat doten effektiv am Moment net op der Agenda hunn an dofir géif ech och proposéieren, déi Motioun hei net ze stëmmen.

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Här Baum. Da geet d'Wuert un den Här Sven Clement.

**M. Sven Clement** (Piraten) | Okay. Also, pardon ... Ech sinn e bësse sproochlos grad. Engersäits gëtt akzeptéiert, datt et e Problem ass, ...

*(Interruptions)*

... mee et gëtt näischt gemaach.

**Une voix** | Très bien!

**M. Sven Clement** (Piraten) | Dat ass ..., dat hunn ech elo verstane vun der Majoritéit. Wann ech Iech falsch verstanen hunn, pardon, mee déi Motioun hei, sou wéi se hei steet, seet eng vun deene Mesuren ... An ech mengen, datt et ganz kloer ass, datt et nach aner Indexkäschte gëtt, déi an d'Luucht gaange sinn. Doriwwer kann ee gären diskutéieren. Ech mengen, datt nach eng zweet Motioun duerno kënn, d'Motioun 3 vun der CSV, déi jo en aneren Deel wëllt indexéieren. Just, well d'CSV hei nëmmen een Deel elo wëllt indexéieren, kann ee jo net einfach soen: „Nee, mir maachen näischt, well mer drop waarden, datt mer iergendwann eng Kéier vläicht eng Wonnerléisung hu fir alles.“ Also ech sinn der Meenung, datt mer heiansdo mussen och Politik vun de klengen Schrëtt maachen an dat maachen, wat hei néideg ass.

Ganz éierlech: Wann et vun 10.000 op ... Soe mer och nach, d'CSV hätt sech geiert, soe mer nach, si hätt sech ëm 50 % geiert, da géife mer nach ëmmer vun 10.000 op 13.500 Euro eropgoen. Dat wären nach ëmmer 35 % méi wéi haut. Also souguer wann d'CSV ... Soe mer och nach si géife sech ëm 75 % ieren, ...

*(Interruption par M. Marc Spautz)*

... da wäere mer nach ëmmer bei 1.700 Euro.

*(Hilarité et interruptions)*

Also ganz éierlech, ...

*(Interruptions)*

... souguer wann ee sech nëmmen ëm 1 % hei géif ieren ... Et ass egal. Et muss indexéiert ginn! Hei muss een net emol driwwer nodenken. Souguer wann hei iergendwou eng Zuel vläicht falsch wär, kann een dat dote matstëmmen. An d'Regierung soll dann opgefuerdert ginn, dat ze preparéieren.

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Här Clement. An den Här Gilles Baum wëllt direkt dorobber reagéieren.

**M. Gilles Baum** (DP), rapporteur | Merci, dass ech d'Geleeënheet kréie fir ze äntweren. Et ass virdrun ugeklungen, dass et a verschidde Gemengen Nohuelbedarf gëtt. Dat ass gesot ginn. Vlächet net nëmmen zu Péiteng. Warscheinlech och an anere Gemengen.

**M. Sven Clement** (Piraten) | Ech sinn net vu Péiteng.

**M. Gilles Baum** (DP), rapporteur | Nee, nee, Ären Noper. Ech sinn der Meenung, dass eng ganz Rei Gemengen iwwert all déi Joren – ech kucken, hei si jo och eng Rei Gemengepappen a -mammen derbäi – alleguerten hir Responsabilitéiten iwwerholl hunn. Déi hunn investéiert do dran. An déi hunn net investéiert ... An ech sinn och haut nach fest der Meenung, dass kee Buergermeeschter seet: „Ech baue lo keng Maison relais, keng Schoul a keng Spillschoul méi, well hei den Index net ugepasst ginn ass.“

**Une voix** | Dat ass dat net wouer!

**M. Gilles Baum** (DP), rapporteur | Ass dat net wouer?

**Une voix** | Nee.

**Mme Martine Hansen** (CSV) | Wann s de keng Sue méi hues, kanns de se net aus dem Stee schloen.

**M. Jean-Paul Schaaf** (CSV) | Nee, nee. Nee, nee. Also et kann een ëmmer nëmmen dans les limites des crédits budgétaires eppes maachen. Dat ass ...

**Une voix** | Très bien!

**M. Jean-Paul Schaaf** (CSV) | Dat ass evident. Dat do ass net richtig, fir einfach ze soen: „Mir maachen et net.“

*(Brouhaha)*

Dat dréckt Projeten no hannen fir déi Gemengen, déi net esou finanzkräfteg si wéi aner.

**M. Fernand Etgen**, Président | Ech ginn elo ...

**M. Dan Kersch** (LSAP) | Do si mer awer frou, dass mer hei Gemeengefinanzieren ...

**M. Fernand Etgen**, Président | ... d'Wuert weider un déi, déi et gefrot hunn, ...

**M. Gilles Baum** (DP), rapporteur | Dat do sinn déi selwecht Gemengen, Här Schaaf!

**M. Fernand Etgen**, Président | ... an dat ass d'Madamm Cecchetti.

**M. Gilles Baum** (DP), rapporteur | Dat do sinn déi selwecht Gemengen, déi, ...

**M. Fernand Etgen**, Président | D'Madamm Cecchetti huet d'Wuert gefrot.

**M. Gilles Baum** (DP), rapporteur | ... de Kanner keng iPade wëllen zur Verfügung stellen!

**Mme Myriam Cecchetti** (déi Lénk) | Merci, ...

**M. Fernand Etgen**, Président | Een nom aneren.

**M. Gilles Baum** (DP), rapporteur | Genau déi selwecht Gemengen.

**Une voix** | O!

**Mme Myriam Cecchetti** (déi Lénk) | ... merci. Ech mengen, et geet och elo. Den Här President gëtt d'Wuert ...

**M. Fernand Etgen**, Président | Hei freet ee sech d'Wuert an da kritt een et och.

**Une voix** | Alles gutt.

**Mme Myriam Cecchetti** (déi Lénk) | Jo. Also ech muss soen, ech war och elo ... Mir geet et genau wéi dem Här Clement. Ech mengen, wann een als Regierung seet: „Mir wëllen de Service gratis ubidden a mir wëssen awer scho virdrun, datt mer Waardelëschten hunn ...“ An dat läit op der Hand: Mir hunn dat a Gemengen, déi einfach immens spéit ugefaangen hunn. Déi hunn immens spéit ugefaange mat Maison-relais, also Betreierungsstrukturen, bauen. Déi hunn immens spéit ugefaange mat Precocen zur Verfügung ze stellen, d'Gebäilecheeten an esou weider an esou fort. An déi stinn natierlech elo ënner Zuchzwang. Ech mengen, mir vun der Suessemer Gemeng hunn ëmmer gesot: „Mir wëlle keng Waardelëschten.“ Mir hunn ëmmer gekuckt, datt mer sou vill Plaz haten, wéi Kanner do waren, respektiv wéi Leit Plaz gebraucht hunn. Dat war e politesche Choix.

Ech wëll awer soen, wann dat hei awer zwëschen 2000 an 2021 ... Wann hei awer steet, datt dat net ugepasst ginn ass, déi Indexéierung, datt dat plafonéiert ass, da verstinn ech awer och, datt d'Gemengen, déi wierklech déi zwee Enner net zesummekréien, sech schwéierdinn. A mir géife souguer nach méi wäit goen. Mir

géife soen, datt de Staat wierklech sech misst mat all deene Gemengen a Verbindung setzen a wierklech contraignant seng Hëllef ubidden, an dat och um logistesche Plang, well mir haten hei elo nach rieds dovun, datt et och Gemenge gëtt, déi, wa se sech net an engem Syndikat zesummegedoen hunn, dat emol guer net kënnen, well se kleng sinn, well se vlächet net den Knowhow hunn. An do, mengen ech, wier et awer wierklech um Staat ze hëllefen. An ech mengen, wien A seet, misst och B soen. A wann ee seet: „Gratuité! Mir wëllen, datt all Kand“ – all Kand! – „dovun ka profitéieren, all Elterendeel“, wier dat hei awer eng Motioun, déi ee misst stëmmen.

Merci fir d'Nolauschteren.

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Madamm Cecchetti. Dann hat den Här Dan Kersch d'Wuert gefrot.

**M. Dan Kersch** (LSAP) | Et huet sech erleedegt, Här President.

*(Hilarité)*

**M. Fernand Etgen**, Président | Da geet d'Wuert un den Här Minister, deen d'Wuert gefrot hat, fir dorobber ze reagéieren.

**M. Claude Meisch**, Ministre de l'Éducation nationale, de l'Enfance et de la Jeunesse | Jo. Ech wëll drun erënneren, datt mer hei vun enger Mission facultative vun de Gemenge schwätzen. Falls een dat also wëllt änneren, da muss een doriwwer schwätzen, ob dat zu enger Mission obligatoire vun de Gemenge géif ginn oder ob et zu enger staatlecher Missioun géif ginn. Ech mengen net, datt et bis elo d'Volontéit war, dat grondsätzlech a Fro ze stellen, datt mer e Secteur wéi deen doten esou gereegelt hunn.

Ech wëll also, wann et eng Mission facultative ass vun de Gemengen, nach eng Kéier soen, datt wann et net genuch Plaze gëtt, et da fir d'alleréisch emol d'Responsabilitéit vun där Gemeng ass, ëm déi et hei geet, wou een also keng Plaz huet, ze kucken, datt een eppes mécht. Ech war selwer laang genuch an där Situatioun. Dann huet ee politesch Prioritéite gesat. Dat dauert dann natierlech och heiansdo. Et muss een och Prioritéite setze fir ze kucken, datt een déi Capacitéit dann och geschafe kritt. A meeschtens ass et esou: Et huet een et grad ageweit an et stellt ee fest, datt een eigentlech scho vill méi grouss hätt kënnen bauen, wéi geduecht. An et huet een direkt deen nächste Projet an Ugrëff geholl.

Ech hu virdrun gesot, Dir Dammen an Dir Hären, datt ech schonn der Meenung sinn, datt een iwwert dee Plaffong vun 10.000 Euro pro Stull, wat da fir e Kand geduecht ass, ka schwätzen, well dee laang Zäit net ugepasst ginn ass. Ech wëll awer drun erënneren, datt mer e scho gehuewen hunn op 12.500 Euro. Mee wann een integréiert baut, wann een also ee Volume baut, dee souwuel fir Schoul wéi fir Maison relais geduecht ass, fir d'Gemengen och an déi Richtung ze incitéieren ze plangen an ze goen, do fënnst ee jo och aner Synergien.

Ech denken, all Gemengemamm an all Gemengepapp, déi heibanne sinn, déi wëssen, datt een net nëmmen da finanziell dervunner profitéiert, well ee méi een héijen Taux als Plaffong kritt, deen de Staat bäileet, mee einfach och Raimlechkeete schafft, déi och méi Leeschtung bréngen a wou jiddereen, souwuel d'Acteure vun der Schoul wéi och déi vun der Maison relais kënnen vill méi vun deene Raimlechkeete profitéieren, vill méi aus deem Invest, dee getäteg ginn ass vun der Gemeng mat der Hëllef vum Staat, erauszéien. Dofir encouragéieren ech eigentlech dann och, an déi dote Richtung ze goen.

Netdestotrotz wäere mer awer bereet, doriwwer eng Kéier an aller Rou a vlächet och net hei an der Hetz

vun enger Chambersdebatt ze diskutéieren. Ech plädéieren awer nach eng Kéier derfir, datt et ee Volet gëtt: Dat ass den Invest. An dat anert, dat ass en anere Volet: Dat ass de Fonctionnement. An Dir wësst, datt d'Gemengen hei massiv ënnerstëtzt ginn: zu 75 %. Et huet de Mëtteg nach keen hei ënnerstrach, datt d'Regierung, de Staat higee an zu 75 % den Defizit vun deene Strukturen do deckt, an datt mer elo nach emol higinn an, well d'Eltere jo näischt méi bezuelen a well deen Defizit da jo méi grouss gëtt, datt integral och iwwerhuelen. Dat huet de Mëtteg hei kee gesot: datt mer also net hei eppes maachen, dat finalmente zu Laaschte vun de Gemengen ass, mee datt mer kucken, datt d'Gemengen net méi schlecht gestallt ginn duerch déi Decisioun, déi mer haut de Mëtteg hei huelen.

Et gëtt eng Rei vun anere Mechanismen, déi een da gläichzäiteg do muss analyséieren. Virun allem d'Verhältnis tëscht den Heures planifiées an den Heures réellement prestées, datt do keng Schéier auserneegeet. Wann een en bon père de famille oder bonne mère de famille, als Gemengemamm, dat dote wëilt geréieren, mengen ech, misst dat den Interêt vun eis alleguerne sinn, datt mer kucken, datt mer herno net ze vill Geld fir eidel Chaisen doruechter bezuelen, grad wann et fir deen, deen Notzer ass, fir d'Elteren an hir Kanner, näischt méi kascht. Dat hätt ech da gären och op den Dësch geluecht an enger Diskussioun dat och diskutéiert. Woubäi ech wëll soen, datt op Regierungsniveau datt dote just duerch meng Keess eng Kéier transitéiert. Et kënnt vum Finanzministère. An et concernéiert och nach den Inneministère, deen natierlech och hei mat concernéiert ass, well e grad bei integréierte Projeten och dee Volet vu Schoul mat subventionéiert, mee awer och, wann et ëm Gemengesubventionen a Gemegefinanze geet – an et schéngt jo offensichtlech elo hei dorëms ze goen an net primär ëm d'Wuel vun de Kanner – dann dee Ministère och deen éischten ass, deen an der Linn steet.

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Här Meisch. Dann hat den Här Fred Keup d'Wuert gefrot.

**M. Fred Keup** (ADR) | Merci, Här President. Et ass villes scho gesot ginn. Ech wollt awer nach op eppes hei agoen, wat mech awer elo e bësse gewonnert huet. Dat ass: Den Här Baum, deen huet sech hei, wéi d'Motioun zur Sprouch kout, am Fong strikt dergéint ausgeschwat. D'Argument, fir dergéint ze sinn, hunn ech elo net richteg matkritt, mee bon, en huet sech strikt dergéint ausgeschwat.

Par konter huet de Minister awer elo eng Dier opgemaach a gesot: „Jo, dat kéint een awer emol à tête reposée eng Kéier diskutéieren“. En huet am Fong eng Dier opgemaach. An duerfir géif ech dann awer vläicht och d'Regierungsparteien invitéieren, fir dës Motioun hei matzestëmmen, well dat ass jo nach eppes, dat guer net verpflichtend ass, mee dat einfach freet, fir dee Plaffong ze adaptéieren. Do kann ee jo nach dru spillen, ob dat elo vill wäert sinn oder manner wäert sinn, an da kann een dat à tête reposée, an aller Rou, diskutéieren an och decidéieren. Voilà!

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Här Keup. Dann hat den Här Dan Biancalana d'Wuert gefrot.

**M. Dan Biancalana** (LSAP) | Merci, Här President. Hei ass jo d'Ouverture gemaach ginn, fir Diskussioun net aus dem Wee ze goen. Dofir géif ech vläicht proposéieren, dass mer déi heite Motioun, wann d'CSV domat averstan ass, an eng Jointe huelen, Educatioun, ...

**M. Yves Cruchten** (LSAP) | Nee. Nee. Nee. Mir stëmmen dergéint.

**M. Dan Biancalana** (LSAP) | Natierlech ... ech sinn nach net fäerdeg ..., dergéint stëmmen, mee se an

eng Jointe ze huelen an och ze diskutéieren iwwert d'Investissementsfrais, déi de Gemengen zulaascht kommen, iwwert d'Dekonten an awer och iwwert d'Frais de fonctionnement. Dat si jo zwee Parametere, mat deenen d'Gemengen ëmmer konfrontéiert sinn, wa se Maison-relais bauen, respektiv wann d'Maison-relais bis funktionéieren, wa se deementsprechend Personal hunn, souwuel an hirem Budget wéi och herno am Kader vun den Dekonten.

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Här Biancalana. Ech ginn dann d'Wuert un d'Auteure vun der Motioun, d'Madamm Martine Hansen.

**Mme Martine Hansen** (CSV) | Jo, fir d'éischt nach eng Kéier als Reaktioun op den Här Baum, dee seet, och d'Ennerhaltskäscht wäert méi deier ginn. Also ech sinn och derfir. Ech kann och nach d'Ennerhaltskäscht hei bäisetzen, datt déi och nach mussen adaptéiert ginn.

Dann dat Zweet: Déi Zuelen, déi komme vum Avis vum Syvicol. An ech denken, datt dee se berechent huet. Et ass net d'CSV-Fraktioun, déi se berechent huet, mee déi kommen aus dem Avis zu dësem Projet de loi vum Syvicol.

(Interruption)

An dat Drëtt ass: ...

(Interruption)

... wann d'Majoritéit sech Chancégerechtgeet op den Hutt schreift, da misst se u sech dat heite maachen, well mir hu Gemengen, déi hunn definitiv keng Suen an der Reserv a mir hu Gemengen, déi hunn immens vill Suen an der Reserv. An déi Gemenge mat immens vill Suen an der Reserv, deenen ass et och egal, wa se net vill Bähëllef kréien. An déi aner Gemenge kréien dat net hin. An hei geet et ganz einfach drëm, ... Et war jo am Joer 2000 awer decidéiert ginn, datt de Staat géif eng Bähëllef ginn, an dunn huet d'Plaz eeben nach net esou vill kascht, du waren déi 10.000 Euro relativ vill fir d'Plaz. An elo sinn et nach ëmmer 10.000 Euro, just de Präis ass ëm 70 % gestiegen. Dat heescht, mer brauchen do eng Adaptatioun.

Ech sinn dann awer averstanen – ech weess net, ob se soss ofgeleent gëtt –, fir se an d'Kommissioun ze huelen an ech hoffen, datt ech dës Kéier da positiv iwwerrascht ginn, ...

(Interruption)

... well déi lescht Kéier war ech wierklech fierchterlech enttäuscht, wéi mer esou eng an d'Kommissioun geholl haten, well dunn, mengen ech, war se mol net richteg gelies ginn.

Merci.

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Madamm Hansen. Wien d'accord ass fir dës Motioun an ...

**Plusieurs voix** | Nee. Nee.

(Interruptions)

**M. Fernand Etgen**, Président | ... d'Kommissioun ...

(Interruptions)

**Une voix** | Nee. Nee.

**M. Dan Biancalana** (LSAP) | D'Thematik huele mer an d'Kommissioun, mee ech hu gesot: Mir stëmmen hei dergéint.

**Plusieurs voix** | O!

**M. Dan Biancalana** (LSAP) | Mir huelen d'Thematik ...

(Brouhaha)

... awer an d'Kommissioun. Ech mengen, ...

**M. Sven Clement** (Piraten) | Wat eng Spillschoul!

(Brouhaha général)

**M. Fernand Etgen**, Président | Da komme mer zum Vott iwwert d'Motioun Nummer 2.

**Vote sur la motion 2**

De Vott fänkt un. Da maache mer elo de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

D'Motioun Nummer 2 ass bei 29 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmme ofgeleent.

*Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par M. Félix Eischen), MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Laurent Mosar), Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;*

*MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;*

*MM. Sven Clement et Marc Goergen ;*

*Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.*

*Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi (par M. Gusty Graas), Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. André Bauler) ;*

*Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen (par Mme Simone Asselborn-Bintz), M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch (par M. Yves Cruchten) et M. Carlo Weber ;*

*Mme Semiray Ahmedova (par Mme Josée Lorsché), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par Mme Djuna Bernard), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill.*

**Motion 3**

Da kéime mer zur Motioun Nummer 3.

Wie wëllt nach do d'Wuert ergräifen? Den Här Gilles Baum.

**M. Gilles Baum** (DP), rapporteur | Merci, Här President. Mir hunn de Mëtze mat – wann ech richteg matgezielt hunn – 35 Stëmme an Projet de loi hei gestëmmt, deen d'Quantitéit vun de Mëttegiess wärend de Schoulwoche festleet. Et ass och esou – den Här Minister huet et nach eng Kéier gesot –, dass effektiv och en neie Berechnungsmodus kënnt par rapport zu de Gemengen an dem Staat, wat elo den Defizit ugeet. An hei géif dofir zu dësem Moment proposéieren, déi heite Motioun och net ze stëmmen.

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci, Här Baum. Et ass keng weider Wuertmeldung do.

Da kënnen mer zum Vott iwwert d'Motioun Nummer 3 kommen.

**Vote sur la motion 3**

D'Ofstëmme fänkt un. Da maache mer de Vote par procuration. De Vott ass ofgeschloss.

D'Motioun Nummer 3 ass bei 27 Jo-Stëmme géint 31 Nee-Stëmme an 2 Abstentionen ofgeleent.

*Ont voté oui : Mmes Diane Adehm, Nancy Arendt épouse Kemp, MM. Emile Eicher, Félix Eischen, Paul Galles (par Mme Nancy Arendt épouse Kemp), Léon Gloden, Jean-Marie Halsdorf, Mme Martine Hansen, MM. Max Hengel, Aly Kaes, Marc Lies, Georges Mischo, Mme Octavie Modert, M. Laurent Mosar, Mme Viviane Reding (par Mme Octavie*



Modert), MM. Gilles Roth, Jean-Paul Schaaf, Marc Spautz, Serge Wilmes (par M. Félix Eischen), Claude Wiseler et Michel Wolter (par Mme Martine Hansen) ;

MM. Jeff Engelen, Fernand Kartheiser, Fred Keup et Roy Reding ;

MM. Sven Clement et Marc Goergen.

Ont voté non : MM. Guy Arendt, André Bauler, Gilles Baum, Mme Simone Beissel, MM. Frank Colabianchi (par M. André Bauler), Fernand Etgen, Gusty Graas, Max Hahn, Mme Carole Hartmann, MM. Pim Knaff, Claude Lamberty et Mme Lydie Polfer (par M. Max Hahn) ;

Mme Simone Asselborn-Bintz, M. Dan Biancalana, Mmes Tess Burton, Francine Closener, MM. Yves Cruchten, Mars Di Bartolomeo, Mme Cécile Hemmen (par Mme Simone Asselborn-Bintz), M. Dan Kersch, Mme Lydia Mutsch (par M. Yves Cruchten) et M. Carlo Weber ;

Mme Semiray Ahmedova (par M. Marc Hansen), M. François Benoy, Mmes Djuna Bernard, Stéphanie Empain, Chantal Gary (par Mme Stéphanie Empain), M. Marc Hansen, Mme Josée Lorsché, M. Charles Margue et Mme Jessie Thill.

Se sont abstenues : Mmes Myriam Cecchetti et Nathalie Oberweis.

## 8. 7999 – Projet de loi visant à mettre en place un régime d'aides sous forme de garanties en faveur de l'économie luxembourgeoise à la suite de l'agression de la Russie contre l'Ukraine

Mir kommen elo zum Projet de loi 7999 iwwert d'Aféierung vun enger temporärer Bähëllef fir Betriber, déi weinst der russescher Aggressioun géint d'Ukrain mat finanzielle Schwierigkeete kéinte konfrontéiert ginn. An ech géif d'Wuert un de Rapporteur vun deem Projet de loi ginn, den Här André Bauler. Här Bauler, Dir hutt d'Wuert.

### Rapport de la Commission spéciale « Tripartite »

**M. André Bauler** (DP), rapporteur | Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, mat deem Gesetzesprojet, em den et also elo hei geet, setze mer eng weider Moosnam aus dem Solidaritéitspak em, den d'Regierung mat de Sozialpartner den 31. Mäerz dëst Joer ënnerschriwwen hat.

De Solidaritéitspak gesäit bekanntlech eng ganz Rei Moosname vir, fir d'Betriber an dësen dach schwierigen Zäiten ze ënnerstëtzen an d'Auswierkung vum Krich an der Ukrain ofzefiedere. Déi aussergewöhnlech Präissteigerungen beim Stroum a beim Gas bréngen eng bedeitend Belaaschtung fir eng ganz Partie vun Entreprisë mat sech. Derbäi komme bekannterweis Liwwerenkpäss, Ënnerbriechungen also vu Liwwerketten, grad wéi eng Baisse vun der Demande fir gewësse Produkter. Dat alles féiert derzou, dat vill Betriber Schwierigkeeten hunn, fir iwwert d'Ronnen ze kommen, wouduerch net zulescht och eng Partie Aarbechtsplazen um Spill stinn.

Mat deem Gesetzesprojet solle virop déi Betriber ënnert d'Äerm gegräff kréien, déi e ganz héije Besoin u Liquiditéiten hunn. D'Zil ass et, sécherzestellen, dass déi betraffe Betriber weiderhin déi néideg Prête vun de Banke kréien, fir hirer üblecher Aktivitéit kënnen nozegoen.

Den Aideregim a Form vu staatleche Garantien, dee mer mat deem Gesetzesprojet schafen, inspiréiert sech – Dir kënnt Iech erënneren – un de Garantien, déi d'Chamber schonn am Kader vun der Pandemie gestëmmt hat. Dese Regim ass, wéi mer wëssen, Enn 2021 ausgelaf.

Wéi genee gesäit deen neie Regim vu staatleche Garantien elo aus, em den et hei geet, a wat beinhalt e genee? D'Prête, déi d'Entreprises ufroe kënnen, dierfe maximal sechs Joer lafen. De Montant vum Prêt dierf net méi héich si wéi 15 % vum Duerchschnitt vum Émsaz, also vum Chiffre d'affaires vun de leschten dräi Joer oder 50 % vun den Energiekäschte vun de leschten zwielef Méint. Déi staatlech Garantie kënnen maximal 90 % vum Prêt ofdecken.

Duerch d'Pandemie sinn, wéi scho gesot, eng ganz Rei Betriber a Schwierigkeete geroden, vun deene sech déi mannst, kann ee soen, wierklech erholl hunn, zumindest weinst dem Krich, mat deem mer elo ze dinn hunn. Aus deem Grund kënnen déi betraffe Betriber, déi, wéi gesot, den ëmmer a finanzielle Schwierigkeete stiechen, ënner gewëssene Bedéngungen trotzdeem an de Genoss vu staatleche Garantie kommen. Och Betriber, déi scho während der Pandemie vun enger staatlecher Garantie profitéiert hunn, kënnen e garantiéierte Prêt ufroe. Déi Entreprises allerdéngs, déi vu Sanktiounen betraff sinn, sinn natierlech vun dese staatleche Garantien ausgeschlossen. Dat versteet sech vum selwen.

Wat d'Kompatibilitéit mam europäesche Recht an dëser Matière betrëfft, sou fällt de Garantieeregim ënnert de sougenannten Encadrement temporaire de crise, den déi Europäesch Kommissioun den 23. Mäerz ugeholl huet an den d'Konditiounen definéiert, no deenen d'Memberstaaten Hëllef kënnen decidéieren, fir hirer respektiver nationaler Wirtschaft ze hëllefen, hir also ënnert d'Äerm ze gräifen.

An deem Kader sief nach preziséiert, dat d'Kommissioun och scho gréng Luucht ginn huet fir dës Aiden.

De gesamte Budget fir dës Garantie beleeft sech op 500 Milliounen Euro.

Här President, an hirem Avis vum 3. Mee begréisst d'Handwierkerkummer ausdrécklech d'Moosname vun deem Gesetzesprojet a besonnesch och d'Tat-saach, dass jonk Betriber grad wéi Betriber, déi duerch d'Pandemie nach a Schwierigkeete sinn, och vun de staatleche Garantie profitéieren kënnen.

Och d'Handelskummer ënnerstëtzt an hirem Avis vum 3. Mee dese Gesetzesprojet, quitta dass si fuerdert, dat d'Notioun vun engem Betrib a Schwierigkeeten – fir dat emol op Lëtzebuerg ze formuléieren –, also enger Entreprise en difficulté, méi genee definéiert soll ginn.

Dann d'Salariatskummer, d'Chambre des Salariés, gesäit an hirem Avis vum 17. Mee de Regim vun de staatleche Garantie prinzipiell positiv, mee si bedauert awer, dass keng sozial Krittäre virgesi sinn.

A sengem Avis vum 30. Juni hat de Staatsrot eng formell Oppositioun formuléiert. De Staatsrot war nämlech der Meenung, dass d'Formuléierung, ech zitieren: „non-conformité avec la présente loi“ am Artikel 8 Paragraf 1 ze vag wier, vu dass quasi all Akt oder Verhalen dorënner ka falen oder kéint falen.

Déi héich Kierperschaft huet donieft gefuerdert, dass eng véiert Kategorie vu Betriber, déi vun de staatleche Garantien ausgeschloss sinn, agefouert gëtt. Dës Kategorie ëmfaasst déi Betriber, vun deenen d'Patrone géint d'Dispositiounen, géint d'Schwaarz-aarbecht, den Travail au noir, verstouss hunn.

Fir all weider Detailer, verweisen ech op mäi schrëfteleche Rapport. An dat gesot, soen ech Iech Merci fir Är Opmierksamkeit an d'Nolauschten a ginn dann och heimat den Accord vun der DP-Fraktioun. Merci.

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci villmools, Här Bauler.

An den éischten ageschriwwene Riedner ass den honorabelen Här Laurent Mosar. Den Här Mosar huet d'Wuert.

### Discussion générale

**M. Laurent Mosar** (CSV) | Jo, merci, Här President. Ech wëll och ufänke mat deem traditionelle Merci un eisen exzellente Rapporteur, den eis nach eng Kéier déi Hëllef do erkläert huet.

Mir wäerten och dee Projet stëmmen, well besonnesch an den aktuellen Zäiten all Zort vun Hëllef, déi u Betriber ginn, bienvenue sinn. An och besonnesch an där aktueller Situatioun, wou sech eng Rei Krisen openeen stapelen, sinn dës Hëllef ëmsou méi wichteg.

Ech wollt awer zwou Froen un den zoustännege Minister stellen. Déi Éischt ass, wat d'Konditiounen si vun deene Prête. Et ass jo esou, dat déi Betriber bei hir jeeweileg Banke ginn an do déi Prête da kontraktéieren an dann de Staat déi Staatsgarantie iwwerhëlt. An do hate mer schonn e puermol och eng Diskussioun iwwert déi Kommissiounen, déi do matverrechen ginn, well dat anscheinend och eng Konditioun vun der Europäescher Kommissioun ass. Ech wollt do nach eng Kéier de Wirtschaftsminister froen, dat en eis vläicht och nach eng Kéier kéint genau erklären, wéi dat geet.

An dann ass och einfach d'Fro, vu dat mer awer am Moment an enger Situatioun sinn, wou d'Zësen no uewe ginn an och relativ rapid bougéieren, ob et net vläicht och interessant gewiescht wär, wann de Staat, de Ministère de l'Économie, vläicht och generell mat enger oder méi Banken iwwert déi Zënskonditiounen vläicht verhandelt hätt, déi déi Entreprises do kéinte kréien. Et ass also, wéi gesot, einfach eng Fro, wou ech frou wär, wann de Minister kéint drop äntweren.

Eng zweet Fro, déi eis ... Elo an de leschten Deeg ass eis do vu Fäll geschwat ginn, dat ass nach am Kader vum Garantiegesetz vum Covid, dat do anscheinend Leit, déi Problemer gehat hätt mam Remboursement vum Kredit, op eemol hir privat Propriétéité saiséiert kritt hunn an dat net virdrun e Recours op d'Staatsgarantie geholl gi wier. Dat ass eppes, wann et da richtig wier, wat trotzdeem eng Rei vu Froen opwerft. Ech wollt einfach hei, am Numm vu Kolleegen, déi och déi Informatiounen do kritt hunn, de Minister dorobber interpelléieren. A wann en eis elo net direkt vläicht kéint eng Äntwert ginn, da kéint en dat vläicht nokucken. Well dat ka jo net Sënn an Zweck vun deene Garantien do sinn.

Dat gesot, ginn ech, wéi gesot, den Accord vun der CSV-Fraktioun a soe Merci fir d'Nolauschten.

**M. Fernand Etgen**, Président | Merci villmools, Här Mosar. An da ginn ech d'Wuert un den honorabelen Här Yves Cruchten, dee scho prettsteet.

**M. Yves Cruchten** (LSAP) | Merci, Här President. An och villmools merci, Här Bauler, fir Äre gudden Rapport.

Aussergewöhnlech Zäite verlangen och aussergewöhnlech Moosnamen. Allerdéngs kéint een a leschter Zäit den Androck kréien, dass mer aus den aussergewöhnlechen Zäiten net méi erauskommen.

### (Interruption)

Dëst weist sech och um Beispill vun deem Gesetz, wou mir quasi e Regim u staatleche Garantien nach eemol iwwerhuelen, déi mer esou oder esou änlech scho während der Covidpandemie ëmgesat haten.

Well déi wirtschaftlech Nowéie vun der Pandemie sécherlech nach net fir all Entreprise ofgeschloss sinn, begrësse mir als LSAP, dass déi staatlech Garantie,